

باسمہ تعالیٰ

رئیس هیئت مدیره

تاریخ: ۱۴۰۳/۰۸/۱۹

شماره: ۰۳۲/۵۰۰/۵۹

پیوست: دارد

ساعت: ۱۹:۲۲

جهش تولید با مشارکت مردم

جناب آقای حجت اسماعیل زاده

سرپرست محترم تنظیم کری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

موضوع: بخشنامه ابلاغی بانک مرکزی

با سلام و احترام

به استحضار می‌رساند:

در تاریخ ۱۴۰۳/۰۸/۰۸ بخشنامه اعلامی از سوی بانک مرکزی ج.ا.ی. به شرح زیر در این بانک صادر و با بهره‌گیری از سامانه یکپارچه مکاتبات اداری به تمامی همکاران در سطوح مختلف "ستاد مرکزی، مدیریت استان‌ها و شعب این بانک" ابلاغ شده است.

ردیف	عنوان بخشنامه / اطلاعیه	شماره بخشنامه / اطلاعیه	شماره نامه ابلاغی	تاریخ نامه ابلاغی
۱	بخشنامه شماره ۶۷ اداره کل مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم «اصلاحیه دستورالعمل اجرایی حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجوره» شماره نامه بانک مرکزی ۰۳/۱۶۸۴۵۵ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۹	۵۹۸۳	۰۳۲/۹۹۸/۳۲۴۲	۱۴۰۳/۰۸/۰۸

و هب متقی نیا

رونوشت:

جناب آقای دکتر مهدی زاده معاون محترم تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری؛ برای استحضار

فصل دوم - حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری

ماده ۶- افتتاح حساب سپرده به نام شخص محجور در صورت دریافت درخواست افتتاح حساب سپرده از سوی نماینده قانونی شخص محجور، مجاز می باشد. حق برداشت از هر یک از این حساب ها تا رفع حجر، فقط با نماینده قانونی شخص محجور است.

تبصره ۱- مادر می تواند به نام فرزند صغیر خود، حساب سپرده افتتاح نماید. حق برداشت از این حساب سپرده تا زمان رسیدن صغیر به سن (۱۸) سال تمام فقط با مادر است.

تبصره ۲- اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام شمسی می توانند به نام خود در مؤسسه اعتباری حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز افتتاح نمایند. حق برداشت از این حساب سپرده، منحصرأ با دارنده آن می باشد. دارندگان این حساب ها می توانند پس از رسیدن به سن (۱۵) سال تمام شمسی از حساب سپرده خود برداشت نمایند.

ماده ۷- مؤسسه اعتباری مجاز به افتتاح و نگهداری بیش از یک حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و یک حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی به نام هر شخص محجور نمی باشد.

تبصره ۱- افتتاح حساب سپرده سرمایه گذاری بلندمدت و نیز حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه به نام اشخاص محجور مشمول محدودیت های مقرر در این ماده نمی شود.

تبصره ۲- افتتاح حساب سپرده به صورت مشترک با اشخاص محجور، مجاز نمی باشد.

ماده ۸- افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه جاری اعم از با دسته چک یا بدون دسته چک، به صورت انفرادی یا مشترک برای اشخاص محجور ممنوع می باشد.

ماده ۹- افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی به نام هر شخص محجور، مجموعاً در بیش از دو مؤسسه اعتباری مجاز نمی باشد. در صورت وجود حساب های سپرده مذکور در این ماده به نام شخص محجور در دو مؤسسه اعتباری، افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز جدید یا حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی جدید در مؤسسه اعتباری دیگر، پس از بستن حساب های سپرده قبلی حداقل در یک مؤسسه اعتباری امکان پذیر می باشد.

ماده ۱۰- مؤسسه اعتباری موظف است قبل از افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز جدید یا حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی جدید برای اشخاص محجور، در خصوص وجود حساب های سپرده مشابه در سایر مؤسسات اعتباری، از سامانه سیاح در بانک مرکزی استعلام نماید.

ماده ۱۱- مؤسسه اعتباری موظف است پیش از افتتاح حساب سپرده به نام شخص محجور، اطلاعات زیر را در قالب فرم‌های مربوط از متقاضی افتتاح حساب سپرده، اخذ و در رخنمای (پروقایل) شخص محجور نگهداری نماید:

۱۱-۱- هدف از افتتاح حساب! شامل یک یا چند مورد از موارد زیر:

- پرداخت مخارج شخص محجور؛
- پس انداز یا سرمایه‌گذاری به نفع شخص محجور؛
- انجام عملیات بانکی متعلق به شخص محجور که به دلیل بروز شرایط خاص مانند تحقق ورانت شخص محجور، غیرقابل اجتناب باشد.

۱۱-۲- تعداد حساب سپرده شخص محجور در سایر مؤسسات اعتباری؛

۱۱-۳- پیش‌بینی مجموع مبالغ واریزی و برداشتی به‌از حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه اعتباری در مقاطع زمانی ماهانه، سه ماهه و سالانه؛

۱۱-۴- پیش‌بینی نحوه واریز وجوه به حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه اعتباری؛ شامل یک یا چند مورد از موارد زیر:

- واریز نقدی؛
- واریز از طریق نقل و انتقالات الکترونیکی؛
- واریز از طریق واگذاری چک به حساب؛

۱۱-۵- پیش‌بینی علت واریز وجوه به حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه اعتباری؛ شامل یک یا چند مورد از موارد زیر:

- واریزهای حاصل از انواع سرمایه‌گذاری، با ذکر جزئیات؛
- واریزهای حاصل از انجام عملیات بانکی متعلق به شخص محجور که به دلیل بروز شرایط خاص مانند تحقق ورانت شخص محجور، غیرقابل اجتناب باشد؛ با ذکر جزئیات؛
- واریزها برای تأمین مخارج زندگی شخص محجور، با ذکر مشخصات شخص واریزکننده/واریزگندگان؛
- سایر انواع واریزها، با ذکر توضیحات تکمیلی؛

۱۱-۶- پیش‌بینی مجموع مخارج ماهانه شخص محجور.

جلسه ۱۲ - مؤسسه اعتباری موظف است، آستانه مجاز مجموع مبالغ برداشت حضوری از کلیه حساب‌های سپرده

متعلق به شخص محجور را به روزانه مبلغ یک میلیارد ریال و ماهانه مبلغ ۱۰ میلیارد ریال محدود نماید.^۲

تیمبره ۱- مؤسسه اعتباری مجاز است در صورت درخواست دارنده حق برداشت از حساب سپرده شخص محجور مبنی بر ضرورت برداشت حضوری وجه بیش از آستانه‌های مجاز تعیین شده در این ماده، برداشت وجه را منوط به طی اقدامات زیر نماید:

- تکمیل قسمت (فیلد) "بابت" در فرم‌های مربوط؛

- ارائه اسناد مثبته دال بر ارتباط وجوه مورد تقاضا برای برداشت، با منافع شخص محجور.

تیمبره ۲- برداشت از حساب سپرده شخص محجور به منظور انتقال به حساب سپرده یا سپرده‌های دیگر شخص محجور در همان مؤسسه اعتباری یا مؤسسه اعتباری دیگر، مشمول این ماده نمی‌گردد.

تیمبره ۳- مؤسسه اعتباری باید نظامات کنترل داخلی را به نحوی طراحی نماید که از حسن اجرای این ماده به صورت سیستمی اطمینان حاصل شود.

ماده ۱۳- اختصاص هرگونه ابزار پرداخت به حساب سپرده اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام تا (۱۸) سال تمام با رعایت مقررات مربوط، مجاز است. آستانه مجاز مجموع مبالغ برداشت از طریق درگاه‌های پرداخت غیرحضوری از کلیه حساب‌های سپرده متعلق به این اشخاص، روزانه مبلغ یکصد و پنجاه میلیون ریال و ماهانه مبلغ پانصد میلیون ریال می‌باشد.

تیمبره - حداکثر تراکنش خرید روزانه از هر کارت متعلق به اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام تا (۱۸) سال تمام مبلغ یکصد و پنجاه میلیون ریال و مجموع تراکنش‌های انجام شده خرید با کل کارت‌ها در شبکه بانکی برای اشخاص مذکور، روزانه پانصد میلیون ریال می‌باشد. در هر حال، مجموع تراکنش‌های خرید با کارت‌های اختصاص یافته به حساب‌های سپرده اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام تا (۱۸) سال تمام در هر ماه نباید از یک میلیارد ریال فراتر رود.

ماده ۱۴- اختصاص ابزار پرداخت به حساب سپرده اشخاص بالاتر از (۷) سال تمام تا (۱۲) سال تمام، فقط در قالب اعطای کارت پرداخت فیزیکی مجاز است. حداکثر تراکنش خرید روزانه از هر کارت متعلق به اشخاص بالاتر از (۷) سال تمام تا (۱۲) سال تمام، مبلغ یکصد میلیون ریال و مجموع تراکنش‌های انجام شده خرید با کل کارت‌ها در شبکه بانکی برای اشخاص مذکور، روزانه سیصد میلیون ریال تعیین می‌گردد. در هر حال، مجموع تراکنش‌های خرید با کارت‌های اختصاص یافته به حساب‌های سپرده اشخاص بالاتر از (۷) سال تمام تا (۱۲) سال تمام در هر ماه نباید از پانصد میلیون ریال فراتر رود.

^۲ اصلاح شده براساس مصوبه جلسه مورخ ۱۳۰۲/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی.

ماده ۱۵- اختصاص هرگونه ابزار پرداخت به حساب‌های سپرده اشخاص کمتر از (۷) سال تمام ممنوع است.

تبصره - ارائه کارت پرداخت به حساب‌های سپرده اشخاص کمتر از (۷) سال تمام تحت پوشش نهادهای حمایتی حاکمیتی از قبیل کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور منوط به ارائه و بهرورسانی اطلاعات این اشخاص در سامانه نهان بانک مرکزی امکان‌پذیر است.^۴ آستانه تراکنش‌های خرید کارت پرداخت صادره موضوع این تبصره مشابه آستانه‌های تعیین شده در ماده (۱۴) این دستورالعمل می‌باشد.^۵

ماده ۱۶- اختصاص ابزار پرداخت به حساب سپرده مجانی و اشخاص غیررشدید بالاتر از (۱۸) سال تمام، فقط در قالب اعطای کارت پرداخت فیزیکی مجاز است. حداکثر تراکنش خرید روزانه از هر کارت متعلق به این اشخاص مبلغ یکصد و پنجاه میلیون ریال و مجموع تراکنش‌های انجام شده خرید با کل کارت‌ها در شبکه بانکی برای اشخاص مذکور، روزانه پانصد میلیون ریال می‌باشد. در هر حال، مجموع تراکنش‌های خرید با کارت‌های اختصاص یافته به حساب‌های سپرده مجانی و اشخاص غیررشدید بالاتر از (۱۸) سال تمام در هر ماه نباید از یک میلیارد ریال فراتر رود.

ماده ۱۷- بانک مرکزی بر مبنای شناسه صنفی هر ابزار پذیرش، فهرست اسنافی که امکان پذیرش ابزار پرداخت اشخاص محجور توسط آن‌ها مجاز نمی‌باشد را به شرکت‌های خدمات پرداخت و مؤسسات اعتباری برای اعمال محدودیت‌های مقتضی و اطلاع‌رسانی به دارندگان ابزارهای پذیرش و مشتریان اعلام می‌نماید.

تبصره - مصادیق استاف موضوع این ماده در کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی تعیین و اعلام خواهد شد.

ماده ۱۸- به منظور اعمال کنترل نماینده قانونی بر تراکنش‌های غیرحضوری شخص کمتر از (۱۸) سال تمام، مؤسسه اعتباری مجاز است بنا به درخواست نماینده قانونی شخص مزبور و با رعایت آستانه‌های مقرر، نسبت به تعیین سقف قابل انعطاف برای مبلغ و تعداد تراکنش‌های پرداخت قابل انجام از طریق ابزار پرداخت، در بازه زمانی مشخص اقدام نماید.

ماده ۱۹- ارائه خدمات زیر به اشخاص محجور مجاز نمی‌باشد، ارائه سایر خدمات بانکی به اشخاص محجور، منوط به رعایت مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و پذیرش ریسک‌های مترتبه، بالامانع است.

• اعطای هرگونه ابزار پذیرش:

^۴ الحاق شده بر اساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ هیأت عامل بانک مرکزی.

^۵ الحاق شده بر اساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی.

- اعطای انواع تسهیلات و قبول انواع تعهدات با موضوعات تجاری؛
- اجاره صندوق امانات؛
- خرید و فروش ارز اعم از نقدی و حواله‌ای.

تبصره - اجاره صندوق امانات به مجانی و اشخاص غیررشد بالاتر از (۱۸) سال تمام بلامانع است.

فصل سوم - سایر

ماده ۲۰ - مؤسسه اعتباری موظف است با لحاظداشت اطلاعات موضوع ماده (۱۱) این دستورالعمل، سامانه شناسایی معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی خود را به نحوی طراحی نماید که هرگونه به کارگیری یا استفاده از خدمات ارائه شده به اشخاص محجور توسط غیر، اعم از نماینده قانونی، به طرق مقتضی قابل شناسایی باشد.

ماده ۲۱ - مؤسسه اعتباری موظف است پیش از ارائه هرگونه محصول، خدمت و روش ارائه (کانال) جدید و ویژه مرتبط با اشخاص محجور، از جمله تخصیص کارتهای پرداخت خانواده، دانش‌آموزی و موارد مشابه، از رعایت ضوابط این دستورالعمل اطمینان حاصل نماید.

ماده ۲۲ - مؤسسه اعتباری موظف است رویه‌هایی را اتخاذ کند که پس از رفع حجر، بلافاصله نسبت به خلع سمت نماینده قانونی اقدام نموده و زمینه را برای بهره‌برداری مستقیم مشتری از خدمات بانکی فراهم نماید. سلب حق برداشت از مادر (موضوع تبصره ۱ ماده ۶)، صرفاً باید پس از رسیدن مشتری به سن (۱۸) سال تمام صورت پذیرد.

ماده ۲۳ - نحوه و حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور خارجی در مؤسسه اعتباری، در چارچوب ضوابط ناظر بر نحوه ارائه خدمات به اشخاص خارجی امکان‌پذیر است.

ماده ۲۴ - این دستورالعمل از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا می‌باشد. مؤسسه اعتباری موظف است تمامی نرم‌افزارها و سیستم‌های اطلاعاتی خود را به نحوی ساماندهی نماید که تکالیف مندرج در این دستورالعمل، از جمله ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های مربوط به اشخاص محجور، به صورت سامانه‌ای پیاده سازی گردند.

ماده ۲۵ - در مورد مشتریان فعلی مؤسسه اعتباری که در شمول اشخاص مشمول این دستورالعمل قرار می‌گیرند، با اطلاع رسانی مقتضی به آنها از طریق مؤسسه اعتباری و با لحاظ فرصت سه ماهه و به طرفی از جمله مسدود نمودن حسابهای مازاد و غیرفعال کردن ابزارهای پرداخت، نسبت به تطبیق نحوه ارائه خدمات بانکی به آنها با مفاد این دستورالعمل اقدام خواهد شد.

۶ اصلاح‌شده براساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی.
۷ اصلاح‌شده براساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی.

ماده ۲۶- بانک مرکزی مجاز است حدود مذکور در این دستورالعمل را در مقاطع زمانی مشخص براساس رشد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی متناسباً بهروزرسانی نماید.

ماده ۲۷- تخطی از احکام این دستورالعمل موجب اعمال مجازاتهای مقرر در قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا مجازاتهای مندرج در سایر قوانین و مقررات مربوط می گردد.^۸

«دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص معجور در مؤسسات اعتباری» که در (۲۸) ماده و (۱۰) تبصره در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ هیأت عامل بانک مرکزی به تصویب رسیده بود و سپس در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ هیأت عامل بانک مرکزی با الحاق یک تبصره به ماده (۱۵)، در (۲۸) ماده و (۱۱) تبصره اصلاح شد و به تصویب رسید، مجدداً در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی مطرح و با اصلاحاتی به شرح مندرج در متن و نیز با حذف ماده (۲۸)، در (۲۷) ماده و (۱۱) تبصره به تصویب رسید.

^۸ اصلاح شده براساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی.

پسمه تعالی

اداره کل - مدیریت - شعبه

پخشنامه ۵۶

اداره کل مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم
موضوع : دستورالعمل نحوه ارائه خدمات بانکی به اشخاص خارجی در موسسات اعتباری

به استناد ماده (۷۳) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیأت محترم وزیران و به منظور تعیین حدود و چگونگی ارائه خدمات بانکی به اشخاص خارجی، شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تامین مالی تروریسم که در سی و دومین جلسه خود که در مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۵ برگزار گردید "دستورالعمل نحوه ارائه خدمات بانکی در موسسات اعتباری" را مصوب کرد.

بدینوسیله ضمن ارسال نسخه ای از دستورالعمل یاد شده، خاطر نشان می گردد اهم نکات دستورالعمل موصوف به شرح زیر است :

تعریف :

- اشخاص خارجی : اشخاص با شماره اختصاصی که دارای یکی از مدارک معتبر اعلامی توسط کارگروه موضوع تبصره (۶) ماده ۲۱ آیین نامه می باشد.
- پایگاه : پایگاه یکپارچه اطلاعات هویتی اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی موضوع ماده (۲۱) آیین نامه که توسط وزارت اطلاعات ایجاد می گردد.
- گروه بندی اشخاص خارجی :
- گروه ۱ -

- اشخاص حقیقی خارجی دارای مدرک شناسایی از نوع "دفترچه اقامت ویژه".
- اشخاص حقیقی خارجی دارای مدرک شناسایی گذرنامه مشروط به دارا بودن یکی از مجوزهای اقامت شامل "پروانه اقامت سرمایه گذاری" یا "پروانه اقامت کار".
- اشخاص حقیقی خارجی دارای مدرک شناسایی گذرنامه مشروط بر دارا بودن یکی از مدارک صادره توسط وزارت امور خارجه شامل "اقامت دیپلماتیک"، "اقامت کنسولی" یا "اقامت خدمت".
- اشخاص حقوقی خارجی شامل "نمایندهای های دیپلماتیک و کنسولی دولتهای دیگر"، "نمایندهای های سازمانهای بین المللی" و سایر اشخاص حقوقی مشابه در جمهوری اسلامی ایران.

- اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی دارای "مجوز سرمایه گذاری خارجی" موضوع ماده (۶) قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی.

گروه ۲-

- اشخاص حقیقی خارجی دارای مدرک شناسایی از نوع "مدرک آمایش"، "دفترچه اقامت" یا "دفترچه پناهندگی"
- اشخاص حقیقی خارجی دارای مدرک شناسایی گذرنامه مشروط بر دارا بودن یکی از مجوزهای اقامت شامل "روادید خانواده"، "روادید سرمایه گذاری"، "روادید حق کار"، "پروانه اقامت خانواده" و "پروانه اقامت تحصیلی".

گروه ۳-

- اشخاص حقیقی خارجی غیر مقیم دارای مدرک شناسایی گذرنامه مشروط به دارا بودن یکی از مجوزهای اقامت کمتر از ۹۰ روز شامل "روادید عبور"، "روادید ورود"، "روادید سیاسی"، "روادید خدمت"، "روادید تحصیلی"، "روادید جهانگردی"، "روادید درمانی"، "روادید زیارتی" و "روادید مطبوعاتی".
- اشخاص حقیقی خارجی غیر مقیم دارای مدرک شناسایی گذرنامه که بر اساس فهرست کشورهای لغو روادید سیاسی، خدمت و عادی، جمهوری اسلامی ایران، مجوز اقامت کمتر از ۹۰ روز در ایران را دارند.

نحوه ارائه خدمات بانکی

- ارائه هرگونه خدمات بانکی به اشخاص خارجی "گروه یک" مطابق قوانین و مقررات مربوط و در چارچوب رویه های ناظر بر اشخاص ایرانی مجاز می باشد.
- ارائه هرگونه خدمات پایه بصورت غیر حضوری و نیز ارائه خدمات بانکی زیر به اشخاص خارجی گروه "۲" ممنوع است:

۱- افتتاح حساب سپرده فرض الحسنه جاری یا دسته چک اعم از ارزی یا ریالی

۲- فروش ارز اعم از نقدی یا حواله ای

۳- اجاره صندوق امانات

۴- نقل و انتقالات الکترونیکی برون مرزی کلان و متوسط

- افتتاح حساب غیر تجاری اعم از انفرادی و مشترک و ریالی و ارزی به نام هر شخص خارجی "گروه ۲" مجموعاً در بیش از دو موسسه اعتباری مجاز نمی باشد.
- اعطای انواع تسهیلات به اشخاص خارجی "گروه ۲" و نیز قبول انواع تعهدات مربوط به آنها در چارچوب ضوابط بانک مرکزی از جمله "دستورالعمل ناظر بر حساب سپرده تجاری و خدمات بانکی مرتبط با آن" و "دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد" مجاز است.

• بانک مرکزی باید ضمن ایجاد امکان افتتاح حساب ویژه اشخاص خارجی " گروه ۲ " زیر ساخت صدور کارت بانکی موقت منحصر به فردی را جهت اختصاص به این اشخاص خارجی تامین و مراتب را به همراه فرایندهای مربوط برای اجرا به موسسه اعتباری اعلام نماید. کارت پرداخت مذکور باید " به نام " و مبتنی بر اطلاعات هویتی همان شخص خارجی باشد.

اداره کل مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم

رضا دهقانزاده

۱۸۲۲۲

محمد نصری

۲۱۵۶۶

پاکستان

وزارت امور اقتصادی و دارائی

دیسرخانہ شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تامین مالی تروریسم

دستور العمل نحوه ارائه خدمات بانکی به اشخاص خارجی در مؤسسات اعتباری

مضوبہ سی و دومین جلسہ شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تامین مالی تروریسم

مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۰۵

بسمه تعالی

اداره کل - مدیریت - شعبه

بخشنامه ۶۷

اداره کل مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم
موضوع: اصلاحیه دستورالعمل اجرایی حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور

پیرو بخشنامه شماره ۰۳/۱۶۸۴۵۵-۰۳/۱۶۸۴۵۵ تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۹ اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم بانک مرکزی ج.ا.ی. به اطلاع می‌رساند: دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در موسسه اعتباری که به موجب بخشنامه شماره ۴۷ و اصلاحیه آن ملی بخشنامه شماره ۵۹ ابلاغ شده، مجدداً مورد اصلاحاتی از سوی بانک مرکزی قرار گرفته که عمده‌ترین تغییرات به شرح ذیل اعلام می‌شود:

* ابزار پرداخت: انواع کارت های فیزیکی یا مجازی و یا هر روش و ابزار غیرحضوری که موسسه اعتباری در اختیار دارنده آن قرار می‌دهد و برای وی امکان دریافت، پرداخت و یا انتقال وجه را به شخص دیگر فراهم می‌سازد.

* آستانه مجاز مجموع مبالغ برداشت حضوری از کلیه حساب های سپرده متعلق به شخص محجور که پیش از این به موجب ماده (۱۲) دستورالعمل به روزانه مبلغ پانصد میلیون ریال محدود شده بود، با توجه به رشد شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی در سه ساله اخیر به روزانه مبلغ یک میلیارد ریال و ماهانه ۱۰ میلیارد ریال افزایش یافت.

* در خصوص ممنوعیت ارائه هرگونه ابزار پرداخت غیرحضوری نیز طبق تبصره ۱ الحاقی ماده ۱۵ دستورالعمل: ارائه کارت پرداخت به حساب‌های سپرده اشخاص کمتر از (۷) سال تمام تحت پوشش نهادهای حمایتی حاکمیتی از قبیل کمیته امداد امداد خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور منوط به ارائه و به روزرسانی اطلاعات این اشخاص در سامانه نهاب بانک مرکزی امکان‌پذیر است. آستانه تراکنش های خرید کارت پرداخت صادره نیز مشابه آستانه های تعیین شده در ماده (۱۴) دستورالعمل می‌باشد.

* نحوه و حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور خارجی در موسسه اعتباری، در چارچوب ضوابط ناظر بر نحوه ارائه خدمات بانکی به اشخاص خارجی امکان پذیر است.

* تخطی از احکام این دستورالعمل موجب اعمال مجازات‌های مقرر در قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا مجازات های مندرج در سایر قوانین و مقررات مربوط می‌گردد.

به استناد ماده (۷۲) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیئت محترم وزیران و به منظور تعیین حدود و چگونگی ارائه خدمات بانکی به اشخاص خارجی، شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم که در سی و دومین جلسه خود مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۵ برگزار گردید، «دستورالعمل نحوه ارائه خدمات بانکی به اشخاص خارجی در مؤسسات اعتباری» را که از این پس به اختصار دستورالعمل نامیده می شود، به شرح مواد زیر تصویب کرد:

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- عبارتی که در آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی تعریف شده است، در این دستورالعمل نیز در همان معانی به کار گرفته می شوند. همچنین در این دستورالعمل اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می روند:

۱- آیین نامه: آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیئت وزیران و ابلاغی به موجب نامه شماره ۹۲۹۸۶/ت ۵۷۱۰۱ هـ مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۲ معاون اول رئیس جمهور؛

۲- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۳- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیر بانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت آن بانک قرار دارد؛

۴- اشخاص خارجی: اشخاص دارای شماره اختصاصی که دارای یکی از مدارک معتبر اعلامی توسط کارگروه موضوع تبصره (۶) ماده (۲۱) آیین نامه می باشند؛

۵- پایگاه: پایگاه یکپارچه اطلاعات هویتی اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی موضوع ماده (۲۱) آیین نامه که توسط وزارت اطلاعات ایجاد می گردد؛

۶- شماره اختصاصی: شماره منحصر به فردی که مطابق آیین نامه تعیین شماره اختصاصی برای اشخاص خارجی مرتبط با کشور مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۰۲ هیئت وزیران و ابلاغی به موجب نامه شماره ۱۶۱۷۳/ت ۴۰۲۶۶ هـ معاون اول رئیس جمهور، به تمامی اشخاص خارجی مرتبط با جمهوری اسلامی ایران توسط پایگاه اختصاص می یابد؛

۷- مدرک معتبر کسب و کار؛ مجوز کار صادره توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی یا مجوز سرمایه‌گذاری خارجی صادره توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی؛

۸- کمیسیون ساماندهی اتباع خارجی: کمیسیونی که بر اساس مصوبات ۵۲۲ و ۵۲۸ دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی وظیفه ساماندهی اتباع خارجی را با مسئولیت وزارت کشور و همکاری سایر دستگاه‌های ذی‌ربط برعهده دارد؛

۹- حساب سپرده تجاری: هرگونه حساب سپرده بانکی متعلق به ارباب‌رجوع که به‌عنوان حساب تجاری از سوی سازمان امور مالیاتی کشور اعلام شده و فعالیت تجاری متناظر با آن تعیین شده باشد. حساب‌های فروش پس از تأیید سازمان و نیز حساب‌های سپرده اشخاص حقوقی، نوعی حساب سپرده تجاری محسوب می‌شود؛

۱۰- حساب غیر تجاری: هر حساب سپرده بانکی متعلق به ارباب‌رجوع غیر از حساب‌های تجاری؛

۱۱- چک: مطابق ماده (۱) قانون صدور چک مصوب سال ۱۳۵۵ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن؛

۱۲- اشخاص محجور: اشخاص محجور اشخاصی هستند که به‌موجب قانون از تصرف در اموال و حقوق مالی خود ممنوع می‌باشد. در این دستورالعمل، اشخاص محجور مشتمل بر مولود ذیل است:

الف- اشخاص کمتر از (۱۸) سال تمام؛ شامل اشخاص صغیر و اشخاص بالغ غیر رشید

که رشد آن‌ها از سوی دادگاه صالحه کشور تشخیص داده نشده است؛

ب- اشخاص غیر رشید و مجنون؛ شامل اشخاص غیر رشید بالاتر از (۱۸) سال تمام و

اشخاص مجنون که شناسه یکنای هویتی آن‌ها به علت قرار داشتن در شرایط حجر، تعلیق شده است.

۱۳- نقل و انتقال الکترونیکی: هرگونه عملیات بانکی که از طریق ابزارهای الکترونیکی انجام شود

و به ازای آن مبلنی از حساب سپرده مشتری نزد مؤسسه اعتباری به حساب ذی‌نفع در آن مؤسسه

اعتباری یا مؤسسه اعتباری دیگر منتقل گردد. هرگونه نقل و انتقال وجوه که از طریق سامانه‌های

پرداخت کشور شامل شبکه تبادل اطلاعات بانکی (شتاب)، سامانه تسویه ناخالصی آنی (ساتنا)، سامانه

پایپای الکترونیکی (پایا)، سامانه پرداخت لحظه‌ای (پل) انجام شود یا به طریق نقل و انتقال درون‌بانکی

وجوه بین حساب‌های سپرده صورت پذیرد، در شمول نقل و انتقال الکترونیکی می‌باشد.

۱۴- کارت بانکی موقت: ابزار پرداختی است که در چارچوب ضوابط این دستورالعمل توسط مؤسسه اعتباری به اشخاص خارجی "گروه سه" ارائه می‌شود.

۱۵- مبالغ خرد، متوسط و کلان: مبالغی که برحسب نوع خدمات بانکی، توسط هیئت موضوع ماده (۶) این دستورالعمل تعیین خواهد شد.

فصل دوم - گروه‌بندی اشخاص خارجی

ماده ۲- متولی پایگاه باید اشخاص خارجی را به شرح زیر گروه‌بندی و مراتب را به‌همراه پاسخ استعلام اطلاعات هویتی اشخاص خارجی به مؤسسه اعتباری اعلام نماید:

۱-۲- گروه یک:

- اشخاص حقیقی خارجی دارای مدرک شناسایی از نوع "دفترچه اقامت ویژه"؛
- اشخاص حقیقی خارجی دارای مدرک شناسایی گذرنامه مشروط بر دارا بودن یکی از مجوزهای اقامت شامل "پروانه اقامت سرمایه‌گذاری" یا "پروانه اقامت کار"؛
- اشخاص حقیقی خارجی دارای مدرک شناسایی گذرنامه مشروط بر دارا بودن یکی از مدارک صادره توسط وزارت امور خارجه شامل "اقامت دیپلماتیک"، "اقامت کنسولی" یا "اقامت خدمت"؛
- اشخاص حقوقی خارجی شامل "تمایندگی‌های دیپلماتیک و کنسولی دولت‌های دیگر"، "تمایندگی‌های سازمان‌های بین‌المللی" و سایر اشخاص حقوقی مشابه در جمهوری اسلامی ایران؛
- اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی دارای "مجوز سرمایه‌گذاری خارجی" موضوع ماده (۶) قانون تشویق و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی.

۲-۲- گروه دو:

- اشخاص حقیقی خارجی دارای مدارک شناسایی از نوع "مدرک آمایش"، "دفترچه اقامت" یا "دفترچه پناهندگی"؛
- اشخاص حقیقی خارجی دارای مدرک شناسایی گذرنامه مشروط بر دارا بودن یکی از مجوزهای اقامت شامل "روادید خانواده"، "روادید سرمایه‌گذاری"، "روادید جق کار"، "پروانه اقامت خانواده" و "پروانه اقامت تحصیلی".

۲-۳- گروه سه:

- اشخاص حقیقی خارجی غیر مقیم دارای مدرک شناسایی گذرنامه مشروط به دارا بودن یکی از مجوزهای اقامت کمتر از ۹۰ روز شامل "روادید عبور"، "روادید ورود"، "روادید سیاسی"، "روادید خدمت"، "روادید تحصیلی"، "روادید جهانگردی"، "روادید درمانی"، "روادید زیارتی" و "روادید مطبوعاتی".

- اشخاص حقیقی خارجی غیر مقیم دارای مدرک شناسایی گذرنامه که بر اساس قهرست کشورهای لغو روادید سیاسی، خدمت و عادی یا جمهوری اسلامی ایران، مجوز اقامت کمتر از ۹۰ روز در ایران را دارند.

تبصره ۱- قبل از ارائه خدمت به اشخاص خارجی، مؤسسه اعتباری مکلف است، نسبت به اخذ شماره اختصاصی از اشخاص خارجی و استعلام آن از پایگاه اقدام نماید و مطابق با نوع گروه‌بندی شخص خارجی موضوع این ماده و با رعایت ضوابط دستورالعمل حاضر، خدمات بانکی را به وی ارائه نماید.

تبصره ۲- وزارت امور خارجه می‌تواند بر اساس رفتار متقابل و سایر ملاحظات سیاسی، گروه اشخاص خارجی دارای مدارک "اقامت دیپلماتیک"، "اقامت کنسولی" و "اقامت خدمت" را در کارگروه مربوطه که در وزارت امور خارجه قرار دارد و با عضویت نماینده سازمان اطلاعات سپاه تشکیل می‌گردد، از "گروه یک" به "گروه دو" یا "گروه سه" تغییر داده و به متولی پایگاه اعلام نماید.

تبصره ۳- اعتبار شماره اختصاصی اشخاص خارجی دارای "اقامت دیپلماتیک"، "اقامت کنسولی" و "اقامت خدمت" و نیز "نماینده‌گی‌های دیپلماتیک و کنسولی دولت‌های دیگر"، "نماینده‌گی‌های سازمان‌های بین‌المللی" و سایر اشخاص حقوقی مشابه در جمهوری اسلامی ایران، منوط به اعلام وزارت امور خارجه به پایگاه است. متولی پایگاه مکلف است در صورت درخواست وزارت امور خارجه، شماره اختصاصی اشخاص موضوع این تبصره را ابطال و مراتب را به مؤسسه اعتباری اعلام نماید.

فصل سوم- الزامات عمومی

ماده ۳- مؤسسه اعتباری مکلف است، از ارائه خدمت به اشخاص خارجی در موارد ذیل خودداری نماید:

۳-۱- شخص حقیقی خارجی که مدرک شناسایی معتبر و مورد تأیید کارگروه موضوع تبصره (۶) ماده (۲۱) آیین نامه را برای حضور در ایران ارائه نمی نماید؛

۳-۲- شخص حقیقی و حقوقی خارجی که مشخصات وی با مشخصات شخص خارجی که برقراری یا ادامه تعامل کاری با آن ها مجاز نیست اعم از فهرست تحریمی و فهرست توقیفی، انطباق دارد؛

۳-۳- شخص حقیقی و حقوقی خارجی فاقد هویت قانونی یا شخص خارجی که شماره اختصاصی آن به دلایلی اعم از فوت و غیره توسط پایگاه ابطال شده است؛

۳-۴- شخص حقیقی خارجی که اقامت وی محدود به حوزه جغرافیایی خاصی مانند استان می باشد، درحالی که برای دریافت خدمات پایه بانکی از حوزه دیگری که مجاز به اقامت در آن منطقه نمی باشد، به مؤسسه اعتباری مراجعه می نماید؛

۳-۵- شخص حقیقی و حقوقی خارجی که اطلاعات هویتی (اعم از نام، نام خانوادگی، شناسه (کد پستی و...) ارائه شده توسط وی با اسعلام های صورت گرفته از مراجع ذی ربط مغایرت داشته و نسبت به رفع مغایرت اقدام ننموده است؛

۳-۶- شخص حقیقی و حقوقی خارجی که از ارائه تعهدات لازم در خصوص انجام الزامات اعلامی توسط مرکز و اجرای قانون و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم به مؤسسه اعتباری و یا عمل به آن ها، خودداری کند؛

۳-۷- شخص حقیقی خارجی که مطابق ماده (۲) «قانون راجع به ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران» مصوب سال ۱۳۱۰ اعطای روادید به وی ممنوع است.

ماده ۴- مؤسسه اعتباری مکلف است شماره اختصاصی شخص خارجی را بر روی تمامی ابزارهای پرداخت فیزیکی از جمله دفترچه حساب و کارت وی ثبت نماید.

ماده ۵- در صورتی که وکیل به نمایندگی از طرف شخص خارجی قصد افتتاح حساب سپرده را داشته باشد، مؤسسه اعتباری مکلف است علاوه بر احراز هویت وکیل و اخذ و بررسی وکالت نامه رسمی معتبر تنظیم شده در دفاتر اسناد رسمی، در چارچوب بند "الف" ماده (۷) قانون، اقدام به احراز هویت حضوری شخص حقیقی خارجی نماید.

تبصره ۱- ارائه انواع خدمات بانکی به اشخاص خارجی از طریق وکیل، منوط به ارائه یکی از انواع وکالت نامه های ذیل به مؤسسه اعتباری است:

۱- وکالت‌نامه معتبر، تنظیم‌شده در یکی از دفاتر اسناد رسمی جمهوری اسلامی ایران و قابل راستی‌آزمایی در سامانه استعلام اصالت اسناد و اوراق دفاتر اسناد رسمی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور؛

۲- وکالت‌نامه معتبر، مورد تأیید وزارت امور خارجه، به همراه ترجمه رسمی آن.

تبصره ۲- در وکالت‌نامه تنظیمی باید نام مؤسسه اعتباری، به همراه نوع خدمات بانکی که شخص خارجی متقاضی دریافت آن‌ها از طریق وکیل می‌باشد، تصریح گردد.

ماده ۶- هیئتی مرکب از نمایندگان نام‌الاختیار قوه قضاییه، بانک مرکزی، وزارت کشور، وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه، وزارت امور خارجه، پلیس امنیت اقتصادی فراجا و مرکز، با مسئولیت وزارت اطلاعات با وظایف و مسئولیت‌های زیر تشکیل می‌شود:

۱-۶- بررسی موضوعات جدید مرتبط با اشخاص خارجی که در این دستورالعمل مطرح نشده و پیشنهاد راهکارهای اجرایی به شورا؛

۲-۶- تعیین مبالغ خرد، متوسط و کلان موضوع این دستورالعمل و در صورت نیاز بازنگری آن‌ها در مقطع یک‌ساله؛

۳-۶- تدوین و پیشنهاد شاخص‌های پایش حساب‌های سپرده اشخاص خارجی به بانک مرکزی؛

۴-۶- تعیین سایر الزامات مربوط به کارت بانکی موقت اشخاص خارجی "گروه سه"؛

۵-۶- گروه‌بندی مدارک شناسایی و اقامتی جدید اعلامی توسط کارگروه موضوع تبصره (۶) ماده (۲۱) آیین‌نامه در چارچوب ماده ۲- این دستورالعمل؛

۶-۶- نظارت بر حسن اجرای این دستورالعمل و ارائه گزارش سالانه از وضعیت اجرای آن به شورا؛

ماده ۷- واحد مبارزه با پولشویی مؤسسه اعتباری مکلف است در چارچوبی که هیئت موضوع ماده (۶) تعیین می‌نماید، به‌طور مستمر نسبت به پایش حساب‌های سپرده اشخاص خارجی اقدام و گزارش آن را به بانک مرکزی ارسال نماید. بانک مرکزی باید گزارش‌های واصله را در جلسات هیئت موضوع ماده (۶) ارائه نماید.

ماده ۸- مؤسسه اعتباری که ارائه خدمات بانکی به اشخاص خارجی "گروه دو" و یا "گروه سه" را در چارچوب اهداف و مدل کسب و کار خود تعیین نکرده باشد، می تواند پس از تصویب هیئت مدیره و اخذ مجوز قبلی از بانک مرکزی، با اطلاع رسانی مقتضی از افتتاح حساب سپرده برای اشخاص خارجی مذکور و نیز ارائه خدمات پایه به آن ها امتناع نماید.

ماده ۹- مؤسسه اعتباری مکلف است، تمامی پیامک های تأیید هویت و اطلاع رسانی به اشخاص خارجی را صرفاً از طریق «سامانه تلفن همراه ملی» موضوع ماده (۲۲) آیین نامه ارسال نماید.

تبصره- تا قبل از ایجاد سامانه موضوع ماده (۲۲) آیین نامه، مؤسسه اعتباری مکلف است صرفاً پیش از ارسال پیامک های تأیید هویت و اطلاع رسانی به اشخاص خارجی، نسبت به اعتبارسنجی مالکیت سیم کارت و در اختیار داشتن آن از طریق اعتبارنامه های تأیید هویت صادر شده توسط اپراتورهای مجاز تلفن همراه اقدام نماید.

ماده ۱۰- متولی پایگاه مکلف است، پس از پایان مدت اقامت مجاز اشخاص خارجی یا ابطال مدارک آن ها، مراتب را به مؤسسه اعتباری اعلام نماید. مؤسسه اعتباری مکلف است پس از دریافت اطلاعات موضوع این ماده، ارائه هرگونه خدمت بانکی به اشخاص خارجی مربوطه را متوقف نماید؛ در هر حال توقف ارائه خدمت باید به گونه ای باشد که مانع ایفای تعهدات قبلی اشخاص خارجی به نظام بانکی نگردد.

تبصره ۱- اشخاص خارجی که مجوز اقامت آن ها ابطال و یا منقضی می گردد، یک ماه فرصت دارند یا همراه داشتن مجوز خروج از کشور صادره توسط فرماندهی انتظامی یا وزارت کشور به مؤسسه اعتباری مراجعه و نسبت به دریافت باقی مانده حساب و بستن حساب سپرده اقدام نمایند. تبصره ۲- مدت اعتبار ابزارهای پرداخت اختصاص یافته به اشخاص خارجی نباید بیش از مهلت اقامت مجاز اشخاص خارجی در کشور باشد.

ماده ۱۱- در صورتی که مؤسسه اعتباری با استعلام از سامانه ها و پایگاه های اطلاعاتی مذکور در فصل سوم آیین نامه یا هر روش و ابزار دیگری از تغییر وضعیت شخص خارجی اعم از تغییر مدرک شناسایی، تغییر الگوی کسب و کار، تغییر گروه بندی موضوع ماده (۲) و نظایر آن مطلع شود، مکلف است نسبت به شناسایی مجدد وی اقدام نماید.

فصل چهارم - نحوه ارائه خدمات بانکی

۴-۱- ارائه خدمات بانکی به اشخاص خارجی "گروه یک"

ماده ۱۲- ارائه هرگونه خدمات بانکی به اشخاص خارجی "گروه یک"، مطابق قوانین و مقررات مربوط و در چارچوب رویه‌های ناظر بر اشخاص ایرانی مجاز می‌باشد.

۴-۲- ارائه خدمات بانکی به اشخاص خارجی "گروه دو"

ماده ۱۳- ارائه هرگونه خدمات پایه به‌صورت غیر حضوری و نیز ارائه خدمات بانکی زیر به اشخاص خارجی "گروه دو" ممنوع است.

۱-۱۲- افتتاح حساب سیرده قرض‌الحسنه جاری یا دسته‌چک اعم از ارزی و ریالی؛

۲-۱۲- فروش ارز اعم از نقدی یا حواله‌ای؛

۳-۱۲- اجاره صندوق امانات؛

۴-۱۲- نقل و انتقالات الکترونیکی برون مرزی کلان و متوسط.

تبصره- هیئت موضوع ماده (۶) مجاز است ترتیباتی را برای انجام نقل و انتقالات الکترونیکی برون مرزی اشخاص موضوع این ماده در سطح مبالغ خرد اتخاذ کند.

ماده ۱۴- ارائه خدمات بانکی زیر به اشخاص خارجی "گروه دو" صرفاً در صورت وجود حساب تجاری و مدرک معتبر کسب و کار و همچنین پس از سیر تشریفات شناسایی مضاعف مجاز است.

۱-۱۴- اعطای هرگونه ابزار پذیرش

۲-۱۴- گشایش یا پذیرش اعتبارات و پروات استنادی تا سطح مبالغ متوسط.

ماده ۱۵- ارائه خدمات بانکی به اشخاص خارجی "گروه دو" منوط به رعایت شرایط و الزامات زیر توسط مؤسسه اعتباری می‌باشد:

۱-۱۵- احراز منشأ وجوه نقد در صورت درخواست شخص خارجی مبنی بر واریز وجوه نقد بیش از سقف مقرر؛

۲-۱۵- اعمال استانه مجموع مبالغ برداشت از طریق دستگاه‌های پرداخت غیر حضوری از کلیه حساب‌های غیر تجاری متعلق به شخص خارجی در سطح مبالغ اعلامی توسط بانک مرکزی؛

۱۵-۳- اعمال آستانه مجموع مبالغ خرید از کارت متعلق به شخص خارجی در سطح مبالغ متوسط؛

۱۵-۴- منوط نمودن نقل و انتقالات الکترونیکی وجوه کلان درون بانکی و بین بانکی به انجام رویه های شناسایی مضاعف؛

۱۵-۵- منوط نمودن صدور چک بانکی به درخواست شخص خارجی، به تکمیل قسمت (قبیلد) بابت در فرم های مربوط، ارائه اسناد مثبته دال بر انجام معامله، قرارداد و یا علت انتقال وجه و تناسب با رختمای (پرو فایل) اطلاعات اقتصادی وی؛

۱۵-۶- منوط نمودن پرداخت وجه چک به واریز وجه به حساب سپرده شخص خارجی نزد یکی از مؤسسات اعتباری؛

۱۵-۷- منوط نمودن فروش یا باز خرید اوراق گواهی سپرده، اوراق مشارکت، صکوک و نظایر آن توسط مؤسسه اعتباری به انجام رویه های شناسایی مضاعف.

۱۵-۸- ممنوعیت برداشت روزانه از حساب سپرده بالاتر از مبالغ خرد پس از خروج اشخاص موضوع این ماده از کشور؛

۱۵-۹- اعمال رویه های شناسایی مضاعف در هنگام خرید ارز با مبالغ کلان.

ماده ۱۶- افتتاح حساب غیر تجاری اعم از انفرادی و مشترک و ربالی و ارزی به نام هر شخص خارجی "گروه دو"، مجموعاً در بیش از دو مؤسسه اعتباری مجاز نمی باشد. در صورت وجود حساب های سپرده مذکور در این ماده نزد دو مؤسسه اعتباری، افتتاح حساب سپرده جدید در مؤسسه اعتباری دیگر، پس از بستن حساب های سپرده قبلی حداقل در یک مؤسسه اعتباری امکان پذیر می باشد. بانک مرکزی باید شرایط اجرای این ماده را فراهم کند.

ماده ۱۷- اعطای انواع تسهیلات به اشخاص خارجی "گروه دو" و نیز قبول انواع تعهدات مربوط به آن ها در چارچوب ضوابط بانک مرکزی از جمله «دستور العمل ناظر بر حساب سپرده تجاری و خدمات بانکی مرتبط با آن» و «دستور العمل اجرایی اعطای تسهیلات خرد» مجاز است. مؤسسه اعتباری موظف است در هنگام ارائه خدمات موضوع این ماده، کلیه پیش بینی های لازم را جمع به مخاطرات احتمالی موجود که ناشی از علل مختلف از جمله ابطال شماره اختصاصی توسط مراجع ذی ربط و یا خروج شخص خارجی از کشور بدون اطلاع مؤسسه اعتباری می باشد را حسب مورد از طریق اقداماتی نظیر دریافت وثایق کالی و لابل اتکاء، مدنظر قرار دهد.

۴-۳- ارائه خدمات بانکی به اشخاص خارجی "گروه سه"

ماده ۱۸- بانک مرکزی باید ضمن ایجاد امکان افتتاح حساب ویژه اشخاص خارجی "گروه سه"، زیرساخت صدور کارت بانکی موقت متحصصه فردی را جهت اختصاص به این اشخاص خارجی تأمین و مراتب را به همراه فرایندهای مربوط برای اجرا به مؤسسه اعتباری اعلام نماید. کارت پرداخت مذکور باید "با نام" و مبتنی بر اطلاعات هویتی همان شخص خارجی باشد.

تبصره ۱- ضوابط و نحوه افتتاح حساب موضوع این ماده با سایر ضوابط افتتاح حساب متفاوت بوده و توسط هیئت موضوع ماده ۶- تعیین خواهد شد.

تبصره ۲- تمامی تراکنش‌های انجام‌شده توسط کارت موضوع این ماده باید به‌صورت نظام‌مند و مرتبط با اطلاعات هویتی صاحب آن، قابل بازسازی باشد.

ماده ۱۹- در رابطه با اشخاص خارجی "گروه سه"، مؤسسه اعتباری صرفاً مجاز به ارائه خدمات بانکی زیر می‌باشد:

۱-۱۹- افتتاح حساب ویژه اشخاص خارجی "گروه سه" و اعطای کارت بانکی موقت موضوع ماده (۱۸) این دستورالعمل و مبتنی بر آن، با حداکثر تراکنش خرید مبالغ متوسط و با قابلیت برداشت وجه نقد از دستگاه‌های خودپرداز؛

۲-۱۹- شارژ مجدد کارت بانکی موقت صرفاً از محل فروش ارز به مؤسسه اعتباری یا شرکت‌های صرافتی مجاز یا پرداخت وجه چک به همان شخص خارجی "گروه سه" و نیز صرفاً به‌صورت حضوری و توسط صاحب آن؛

تبصره- مؤسسه اعتباری مکلف است، در موارد مربوط به بند (۲-۱۹)، ضمن اخذ اظهارنامه گمرکی شخص خارجی "گروه سه"، تمامی مقررات مربوط به معاملات ارزی را رعایت نماید.

۳-۱۹- خرید ارز از شخص خارجی و ولریز معادل ریالی آن به حساب سپرده غیر (حساب سپرده ایرانی) منوط به انجام رویه‌های شناسایی مضاعف؛

۴-۱۹- برداشت وجه نقد به‌صورت حضوری صرفاً در هنگام ابطال کارت بانکی موقت موضوع ماده (۱۸)؛

با عنایت به مراتب فوق، ضمن ابلاغ یک نسخه از «دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در موسسات اعتباری» که اصلاحات انجام شده آن در بیست و دومین جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۲۶ هیات عامل محترم بانک مرکزی مطرح و مورد تأیید قرار گرفت نسخه‌ای ارسالی جایگزین نسخه قبلی دستورالعمل اخیرالذکر گردد و بر حسن اجرای آن نظارت دقیق به عمل آید. شایان ذکر است سایر مفاد بخشنامه های شماره ۴۷ و ۵۹ همچنان به قوت خود باقی می باشد.

حدود مقرر در دستورالعمل های مذکور برای برداشت از طریق ابزارهای پرداخت به شرح جدول زیر است.

شخص محجور	سقف خرید روزانه با هر کارت	سقف خرید روزانه با کل کارت ها	سقف خرید ماهانه با کل کارت ها	آستانه برداشت روزانه با سایر ابزارهای پرداخت	آستانه برداشت ماهانه با سایر ابزارهای پرداخت
کمتر از (۷) سال تحت پوشش تهادهای حمایتی و حاکمیتی	۱۰۰ میلیون ریال	۳۰۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	-	-
از (۷) تا (۱۲) سال	۱۰۰ میلیون ریال	۳۰۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	-	-
از (۱۲) تا (۱۸) سال	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	یک میلیارد ریال	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال
مجاورین اشخاص غیر رشید	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	یک میلیارد ریال	-	-

آستانه مجاز مجموع منافع برداشت حضوری از تمامی حساب های سپرده شخص محجور به شرح جدول زیر است.

شخص محجور	روزانه	ماهانه
تمامی حساب های شخص محجور	۱ میلیارد ریال	۱۰ میلیارد ریال

طبق تبصره ۱ ماده ۱۲ دستورالعمل، در صورت درخواست دارنده حق برداشت از حساب سپرده شخص محجور مبنی بر ضرورت برداشت حضوری وجه بیش از آستانه های مجاز تعیین شده در این ماده، برداشت وجه را منوط به طی اقدامات زیر نماید:

- تکمیل قسمت (فیلد) "بابت" در فرم های مربوط.
- ارائه استاد مثبته دال بر ارتباط وجوه مورد تقاضا برای برداشت، با منافع شخص محجور.

اداره کل مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

الناز مقدمی

۲۸۷۵۷

کمال یگانه فر

۱۵۱۹۰

ماده ۲۰- مؤسسه اعتباری مکلف است تمهیداتی را اتخاذ نماید که کارت بانکی موقت شخص خارجی "گروه سه" در موارد زیر به صورت خودکار غیر فعال گردد.

۱-۲۰- بلافاصله پس از پایان مهلت اقامت دارنده کارت بانکی موقت؛

۲-۲۰- اعلام پایگاه مبنی بر خروج دارنده کارت از کشور، پیش از انقضای تاریخ اقامت وی؛

۳-۲۰- اعلام پایگاه مبنی بر فوت یا حجر دارنده کارت.

ماده ۲۱- مؤسسه اعتباری مکلف است یک ماه پس از زمان خروج شخص خارجی "گروه سه" از کشور و عدم دریافت مانده ریالی کارت بانکی موقت موضوع ماده (۱۸)، در چارچوب «دستورالعمل اجرایی شناسایی و تعیین تکلیف حساب‌های مطالبه‌نشده و مازاد (ریالی) مصوب شورای پول و اعتبار» اقدام نماید.

ماده ۲۲- صدور بیش از یک کارت بانکی موقت به نام هر شخص خارجی "گروه سه" مجاز نمی‌باشد. در صورت وجود کارت بانکی موقت فعال به نام شخص خارجی "گروه سه"، صدور کارت بانکی موقت جدید توسط مؤسسه اعتباری پس از ابطال کارت بانکی موقت قبلی امکان‌پذیر می‌باشد. بانک مرکزی باید شرایط اجرای این ماده را فراهم کند.

فصل پنجم- سایر موارد

ماده ۲۳- به منظور ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور که در گروه اشخاص خارجی "گروه یک" یا "گروه دو" قرار دارند، مؤسسه اعتباری مکلف است ضمن رعایت الزامات این دستورالعمل، الزامات «دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری مصوب هیأت عامل بانک مرکزی» را نیز رعایت نماید.

تبصره- ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور "گروه سه" از جمله اعطای کارت بانکی موقت موضوع ماده (۱۸) به آن‌ها ممنوع است.

ماده ۲۴- چنانچه ارائه هر یک از انواع خدمات پایه به اشخاص خارجی به موجب این دستورالعمل مجاز باشد، مشارکت این اشخاص با اشخاص ایرانی در دریافت همان خدمات با رعایت قوانین و مقررات مربوط، بلامانع خواهد بود.

ماده ۲۵- مؤسسه اعتباری مکلف است ترتیباتی را اتخاذ نماید که پیش از انجام هر نوع تراکنش حضوری و غیر حضوری برای اشخاص خارجی "گروه یک" و "گروه دو" و نیز پیش از افتتاح حساب سپرده

بانکی برای آن‌ها، پیامکی حاوی شناسه تأیید هویت به شماره تلفن همراه متقاضی ارسال گردد. مؤسسه اعتباری مکلف است انجام تراکنش و یا افتتاح حساب را به صورت سامانه‌ای منوط به دریافت شناسه مذکور نماید.

تبصره - تراکنش خرید با کارت و نیز تمامی تراکنش‌های کارتی قابل انجام از طریق دستگاه‌های خودپرداز، در شمول مقررات این ماده قرار ندارند.

ماده ۲۶- مؤسسه اعتباری مکلف است نسبت به تعیین تکلیف حساب‌های سیرده قبلی اشخاص خارجی در چارچوب ضوابط و الزامات این دستورالعمل و نیز رویه‌ها و مهلت زمانی که توسط هیئت موضوع ماده (۶) تعیین و توسط بانک مرکزی اعلام می‌شود، اقدام نماید.

ماده ۲۷- فروش ارز ملی هر کشور به اتباع متبوع آن کشور در سقف سالیانه تعیین شده توسط بانک مرکزی مجاز می‌باشد.

ماده ۲۸- اتباع خارجی غیر مجاز بنا به تشخیص کمیسیون ساماندهی اتباع خارجی (مصوبه کمیسیون) پس از شناسایی و ثبت اطلاعات، مشمول "گروه سه" بوده و تا پایان اقامت از خدمات بانکی تعریف شده برای گروه مذکور بهره‌مند خواهند شد.

ماده ۲۹- بانک مرکزی، مؤسسه اعتباری، متولی پایگاه و سایر اشخاصی که به موجب این دستورالعمل تکالیفی برای آن‌ها تعیین شده است مکلفند حداکثر چهار ماه پس از تصویب این دستورالعمل زیرساخت‌های لازم به منظور اجرای این دستورالعمل را فراهم نموده و به صورت ماهانه گزارش آن را به هیئت موضوع ماده (۶) ارائه نمایند. هیئت مکلف است ضمن بررسی گزارش‌های مذکور، در صورت لزوم آخرین وضعیت اجرای این دستورالعمل را در جلسات شورا گزارش نماید و پیگیری لازم جهت رفع موانع موجود را صورت دهد. دستگاه‌های متولی اتباع نیز اطلاع‌رسانی لازم، پیرامون ساز و کار جدید ارائه خدمات بانکی را به نحو مقتضی به اتباع صورت دهند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

توسیع بازرگانی و تجارت

شماره: ۳۹۸ / ۷۷۲۲۲
تاریخ: ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

ماده ۷۱- مؤسسات مالی و اعتباری می‌توانند در دستورالعمل‌های داخلی خود علاوه بر مدارک ذکرشده در این آیین‌نامه، مدارک تکمیلی را که به شناسایی دقیق‌تر مشتری کمک می‌کند، مطالبه کنند.

ماده ۷۲- ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت مکلفند از اطمینان هر گونه ابزار پذیرش اعم از فیزیکی و مجازی به اشخاصی که بر اساس استعلام از پایگاه یکپارچه اطلاعات شغلی موضوع سامانه ماده (۲۶) این آیین‌نامه فاقد مجوز شغلی و یا بر اساس استعلام از پایگاه اطلاعات مالیاتی فاقد پرونده مالیاتی‌اند، خودداری کنند.

تبصره- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ادامه فعالیت کلیه ابزارهای پذیرش معاملات بدون احراز شرایط مذکور را متوقف کند.

ماده ۷۳- اشخاص مشمول مجازند صرفاً به اشخاص خارجی دارای شماره اختصاصی اتباع خارجی خدمت ارائه کنند. نحوه ارائه خدمات به اشخاص خارجی مطابق «خار (ریسک)» این اشخاص است که حسباً اجزای آن ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین‌نامه توسط وزارت اطلاعات با همکاری دستگاه‌های متولی نظیر وزارت کشور، وزارت امور خارجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در هر حوزه اصلی تعیین و پس از تصویب در شورای ابلاغ می‌شود.

تبصره ۱- اشخاص مشمول مکلفند شناسایی اشخاص خارجی را بر مبنای مدارک شناسایی تعیین‌شده توسط کارگروه موضوع تبصره (۶) ماده (۲۱) این آیین‌نامه و پس از استعلام از سامانه موضوع ماده مذکور انجام دهند.

تبصره ۲- اشخاص حقوقی و نمایندگی‌های شرکت‌های تجاری خارجی به جز نمایندگی‌های سازمان‌های بین‌المللی، سفارت‌خانه‌ها و اشخاص حقوقی مشابه، تنها پس از ثبت نمایندگی و اخذ شناسنامه ملی موضوع ماده (۲۰) مجاز به دریافت خدمات هستند.

تبصره ۳- اطمینان شماره اختصاصی به نمایندگی‌های سازمان‌های بین‌المللی، سفارتخانه‌ها و سایر اشخاص حقوقی مشابه توسط وزارت اطلاعات، پس از تأیید وزارت امور خارجه مجاز است.

ماده ۷۴- اشخاص مشمول مکلفند رویه‌های داخلی خود را به گونه‌ای ساماندهی کنند که فقط مدیران ارشد و کنترل‌کنان صاحب صلاحیت تعیین‌شده توسط آن سازمان ایجاد تغییر در رخدادهای پروقار (ارباب) جوع را داشته باشند.

بسمه تعالی

اداره کل - مدیریت - شعبه

بخشنامه ۴۷

اداره کل مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم
 موضوع : دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در
 موسسات اعتباری

پیرو بخشنامه شماره (۲۸) مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۶ بدینوسیله مفاد بخشنامه شماره ۰۰/۲۴۱۸۰۴ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۲ مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی چ.ا.ا که در اجرای ماده (۶۷) آییننامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی به تصویب هیات وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ رسیده است به پیوست ابلاغ می شود.

۱- با توجه به محدود بودن اقلام اطلاعات اقتصادی اشخاص محجور (اعم از اشخاص کمتر از (۱۸) سال تمام، مجتنبین و اشخاص غیررشد که به موجب ماده (۷۰) آیین نامه مذکور ارائه هرگونه خدمات تعهدآور به آنان ممنوع می باشد) تعیین سطح فعالیت این دسته از مشتریان از اهمیت دوچندانی برخوردار می باشد و می بایست با سهولت و سرعت بیشتری انجام گردد. شایان ذکر است برای تعیین سطح فعالیت مشتریان آگاهی از اطلاعات اقتصادی از جمله اطلاعات شغلی، درآمدهای حاصل از شغل، درآمدهای غیر شغلی و نیز اطلاعات تجاری آن ها نقش کلیدی دارد.

۲- ارائه خدمات بانکی اعم از اعطای هرگونه ابزار پذیرش، دسته چک، اعطای انواع تسهیلات و قبول انواع تعهدات با موضوعات تجاری، به اشخاص محجور ممنوع است.

۳- افتتاح و نگهداری حساب سپرده قرض الحسنه جاری یا یا بدون دسته چک برای اشخاص محجور مجاز نمی باشد.

۴- خرید و فروش ارز اعم از نقدی و حواله ای به اشخاص محجور مجاز نمی باشد.

۵- اجاره صندوق املاک به اشخاص کمتر از (۱۸) سال نیز ممنوع است.

۶- مؤسسه اعتباری، مجاز به افتتاح و نگهداری بیش از یک حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و یک حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی به نام هر شخص محجور نمی باشد. شایان ذکر است افتتاح حساب سپرده سرمایه گذاری بلند مدت و نیز حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه به نام اشخاص محجور مشمول محدودیت های مذکور نمی شود.

۷- افتتاح حساب سپرده به صورت مشترک با اشخاص محجور مجاز نمی باشد.

۸- افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی به نام هر شخص معجور مجموعاً در بیش از دو (۲) موسسه اعتباری مجاز نمی باشد. در این راستا بانک مرکزی شرایط اجرای آن را از طریق سامانه سیاح فراهم می نماید.

۹- اختصاص هرگونه ابزار پرداخت به حساب های سپرده اشخاص کمتر از (۷) سال تمام ممنوع است.

۱۰- اختصاص ابزار پرداخت به حساب های سپرده اشخاص بالاتر از (۷) سال تمام تا (۱۲) سال تمام و نیز مجائین و اشخاص غیر رشید بالاتر از (۱۸) سال تمام فقط در قالب اعطای کارت پرداخت فیزیکی مجاز است.

۱۱- مؤسسات اعتباری و شرکتهای خدمات پرداخت باید امکان پذیرش ابزارهای پرداخت اشخاص معجور در پذیرندگان اسفافی که بانک مرکزی مشخص می نماید را محدود کنند.

۱۲- باید رویه هایی اتخاذ شود که پس از رفع حجر، بلافاصله نسبت به خلع سمت نماینده قانونی اقدام و

زمینه برای بهره برداری مستقیم مشتری از خدمات بانکی فراهم گردد. سلب حق برداشت از حساب های

سپرده ای که توسط صادر افتتاح شده اند باید پس از رسیدن مشتری به سن (۱۸) سال تمام صورت پذیرد.

* حدود مقرر در دستورالعمل مذکور برای برداشت از طریق ابزارهای پرداخت به قرار جدول ذیل است:

شخص معجور	سقف خرید روزانه با هر کارت	سقف خرید روزانه با کل کارت ها	سقف خرید ماهانه با کل کارت ها	آستانه برداشت روزانه با سایر ابزارهای پرداخت	آستانه برداشت ماهانه با سایر ابزارهای پرداخت
از (۷) تا (۱۲) سال	۱۰۰ میلیون ریال	۲۰۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	-	-
از (۱۲) تا (۱۸) سال	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	یک میلیارد ریال	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال
مجائین و اشخاص غیر رشید	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	یک میلیارد ریال	-	-

علاوه بر آن، آستانه مجاز مجموع مبالغ برداشت حضوری از کلیه حساب های سپرده متعلق به هر شخص

معجور روزانه مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال و ماهانه مبلغ پنج میلیارد ریال می باشد. در صورت درخواست

دارنده حق برداشت از حساب سپرده شخص معجور مبنی بر ضرورت برداشت وجه حضوری بیش از

آستانه های مجاز تعیین شده، برداشت وجه منوط به تکمیل فرم قسمت "بابت" در فرم های مربوط و

ارائه اسناد مثبت دال بر ارتباط وجوه مورد تقاضا برای برداشت، با منافع شخص معجور است.

با عنایت به مراتب فوق و ضمن ابلاغ یک نسخه از "دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی

به اشخاص معجور در مؤسسات اعتباری" در (۲۸) ماده و (۱۰) تبصره، خواهشمند است دستور فرمایند

بر حسن اجرای آن نیز نظارت دقیق به عمل آید.

شایان ذکر است مواردی که در دستورالعمل مذکور مستلزم فراهم نمودن سیستم اسفافی و یا اعمال

محدودیت تعیین سقف و ممنوعیت از سوی بانک مرکزی، حوزه IT و یا دیگر ادارات ذربط می باشد

مراتب متعاقباً اطلاع رسانی خواهد شد. در خاتمه با توجه به این که برخی از موارد اعلام شده در

دستورالعمل مذکور در سیستم مهر گستر به صورت سیستمی پیاده سازی نشده است لذا رعایت موارد

اشاره شده می بایست توسط کاربران شعب مورد توجه قرار داده شود

اداره کل مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم

امین تیموری

محمد نصرتی

۲۱۵۶۶

مجانین و اشخاص غیررشد بالتر از (۱۸) سال تمام فقط در قالب اعطای کارت پرداخت فیزیکی مجاز است.

- مؤسسات اعتباری و شرکت‌های خدمات پرداخت باید امکان پذیرش ابزارهای پرداخت اشخاص محجور در پذیرندگان اصنافی که بانک مرکزی مشخص می‌نماید را محدود کنند.
- مؤسسات اعتباری باید رویه‌هایی را اتخاذ نمایند که پس از رفع حجر، بلافاصله نسبت به خلع سمت نماینده قانونی اقدام و زمینه برای بهره‌برداری مستقیم مشتری از خدمات بانکی فراهم گردد. سلب حق برداشت از حساب‌های سپرده‌ای که توسط مادر افتتاح شده‌اند باید پس از رسیدن مشتری به سن (۱۸) سال تمام صورت پذیرد.
- حدود مقرر در دستورالعمل مذکور برای برداشت از طریق ابزارهای پرداخت به قرار جدول ذیل است:

شخص محجور	سقف خرید روزانه یا هر کارت	سقف خرید روزانه یا کل کارت‌ها	سقف خرید ماهانه یا کل کارت‌ها	استانیه برداشت روزانه یا سایر ابزارهای پرداخت	استانیه برداشت ماهانه یا سایر ابزارهای پرداخت
از (۷) تا (۱۲) سال	۱۰۰ میلیون ریال	۳۰۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	-	-
از (۱۲) تا (۱۸) سال	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	یک میلیارد ریال	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال
مجانین و اشخاص غیررشد	۱۵۰ میلیون ریال	۵۰۰ میلیون ریال	یک میلیارد ریال	-	-

علاوه بر آن، استانیه مجاز مجموع مبالغ برداشت حضوری از کلیه حساب‌های سپرده متعلق به هر شخص محجور روزانه مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال و ماهانه مبلغ پنج میلیارد ریال می‌باشد. در صورت درخواست دارنده حق برداشت از حساب سپرده شخص محجور مبنی بر ضرورت برداشت وجه حضوری بیش از استانیه‌های مجاز تعیین شده، برداشت وجه منوط به تکمیل فیلد (قسمت) "بابت" در فرم‌های مربوط و ارائه اسناد مثبته دال بر ارتباط وجوه مورد تقاضا برای برداشت، یا منافع شخص محجور است.

با عنایت به مراتب فوق و ضمن ایفاد یک نسخه از دستورالعمل مذکور، خواهشمند است دستور فرمایند تمهیدات و اقدامات مقتضی برای اجرای دقیق دستورالعمل، معمول شده و مراتب به قید تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به تمامی واحدهای ذیربط آن بانک/مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و تسخیم از آن

به مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی بانک مرکزی ارسال گردد و بر حسن اجرای آن نیز نظارت

دقیق به عمل آید. / ۵۴۲۱۵۶۱

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم

حمیدرضا غنی آبادی محمدحسین دهقان

۳۳۱۵-۰۲ ۳۳۱۶

ح

غ

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

**دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات
بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری**

پاییز ۱۴۰۰

بسمه تعالی

"یا صلوات بر محمد و آل محمد"

«دستور العمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری»

در اجرای تکالیف مقرر در تبصره (۱) ماده (۱۱۲) و مواد (۶۷) و (۷۰) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیأت محترم وزیران و با هدف تبیین حدود و نحوه ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور (صغار، مجتنبین و اشخاص غیررشدید) در مؤسسات اعتباری، «دستور العمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «دستور العمل» نامیده می شود، به شرح زیر تدوین می گردد:

فصل اول - تعاریف و کلیات و گستره شمول

ماده ۱- اصطلاحات مندرج در این دستور العمل در معانی مشروح زیر به کار می رود:

شرح ۱- آیین نامه: آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیأت وزیران ابلاغی به موجب بخشنامه شماره ۹۸/۳۶۳۵۵۰ مورخ ۱۳۹۸/۰۸/۰۴ بانک مرکزی؛

۲- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۳- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت آن بانک قرار دارد. در این دستور العمل شعبه بانک خارجی در ایران نیز در شمول مؤسسه اعتباری محسوب می شود؛

۴- اشخاص صغیر: کلیه اشخاصی که به حد بلوغ شرعی (اناث، ۹ سال تمام و ذکور ۱۵ سال تمام) نرسیده باشند؛

۵- اشخاص محجور: اشخاص محجور اشخاصی هستند که به موجب قانون از تصرف در اموال و حقوق مالی خود ممنوع می باشند. در این دستور العمل، اشخاص محجور مشتمل بر موارد ذیل است:

- اشخاص کمتر از (۱۸) سال تمام: شامل اشخاص صغیر و اشخاص بالغ غیررشدید که رشد آن ها از سوی دادگاه صالحه تشخیص داده نشده است؛
- اشخاص غیررشدید و مجنون: شامل اشخاص غیررشدید بالاتر از (۱۸) سال تمام و اشخاص مجنون که شناسه یکتای هویتی آن ها به علت قرار داشتن در شرایط حجر، تعلیق شده است؛

شماره: ۰۴۲، ۲۰۲، ۹۲
تاریخ: ۱۴۰۳، ۸، ۱۵

بسمه تعالی

اداره کل سازمان بهزیاری و امور اجتماعی و رفاهی شهرستان کرمانشاه
موضوع: اعلامیه دستورالعمل اجرایی صدور اوراق فرزند نامشروع

بخشنامه

اطلاعیه

فرم

پیش نویس تنظیمی آن اداره کل در جلسه مورخه ۱۴۰۳، ۸، ۱۵ کارگروه تهیه و تدوین بخشنامه ها و فرم های نافذ بانک مطرح و صدور آن در صورت رفع نکات زیر به طور کامل مورد

تایید قرار گرفت:

-۱-

-۲-

-۳-

-۴-

۷۳۲۲

کمال یگانه فر	زویا نعمتیان	فرود محمدی	حسین کشانی
اعضاء ۱۴۰۳، ۸، ۱۵	اعضاء ۱۴۰۳، ۸، ۱۵	اعضاء ۱۴۰۳، ۸، ۱۵	اعضاء ۱۴۰۳، ۸، ۱۵
فرشید کاظمی	داوود سرور	شهرین حسینی	بیام وقابی فرد
اعضاء ۱۴۰۳، ۸، ۱۵	اعضاء	اعضاء	اعضاء
	حسین حیدری	بهنام سلیمان زاده	اکبر تانی
	اعضاء ۱۴۰۳، ۸، ۱۵	اعضاء	اعضاء

توجه: مدت زمان اعتبار صورتجلسه امضاء شده تا یک هفته بعد از تاریخ تشکیل جلسه خواهد بود. بعد از این تاریخ می بایست بخشنامه یا اطلاعیه مجددا در کارگروه فرم ها و بخشنامه های بانک مطرح گردد.

۶- **نماینده قانونی:** هر شخصی که به موجب قانون، ولایت یا قیمومت شخص محجور را به عهده دارد و

یا به حکم دادگاه صالحه به عنوان قیم محجور منصوب شده است؛

۷- **رفع حجر:** وقوع هریک از شرایط زیر موجب رفع حجر است:

۷-۱- عبور از حد سنی (۱۸) سال تمام؛

۷-۲- دریافت و ارائه حکم رشد از دادگاه صالحه از سوی اشخاص بالغ کمتر از (۱۸) سال تمام؛

۷-۳- رفع تعلیق از شناسه یکتای هویتی اشخاص غیررشدید بالاتر از (۱۸) سال تمام و اشخاص مجنون.

۸- **حساب سپرده:** حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و حساب سپرده سرمایه گذاری مدت دار اعم از سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی، سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه و سپرده سرمایه گذاری بلند مدت؛

۹- **حساب مازاد:** حساب یا حساب هایی که بیش از تعداد مجاز حساب سپرده در این دستورالعمل و یا سایر ضوابط ابلاغی توسط بانک مرکزی، در هر مؤسسه اعتباری افتتاح شده باشد؛

۱۰- **ابزار پرداخت:** انواع کارت های فیزیکی یا مجازی و یا هر روش و ابزاری که مؤسسه اعتباری در اختیار دارنده آن قرار می دهد و برای وی امکان دریافت، پرداخت و یا انتقال وجه را به شخص دیگر فراهم می سازد؛

۱۱- **ابزار پذیرش:** دستگاهی فیزیکی یا سامانه ای الکترونیکی که می توان با استفاده از ابزار پرداخت نسبت به انجام عملیات دریافت، پرداخت و یا انتقال وجه اقدام کرد؛

۱۲- **نقل و انتقالات الکترونیکی:** هرگونه عملیات بانکی که از طریق ابزارهای الکترونیکی انجام شود و به ازای آن مبلغی از حساب سپرده مشتری نزد مؤسسه اعتباری به حساب ذینفع در آن مؤسسه اعتباری یا مؤسسه اعتباری دیگر منتقل گردد؛

۱۳- **برداشت:** هر نوع تراکنشی که به ازای آن، موجودی حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه اعتباری بدهکار می شود، از جمله برداشت وجوه نقد، انتقال وجوه (واریز به)، خرید و پرداخت قبوض؛

۱۴- **درگاه پرداخت:** مجموعه ای از سخت افزار و نرم افزار که امکان انتقال اطلاعات بین یک ابزار پذیرش یا مؤسسه اعتباری را فراهم آورد؛

۱۵- **درگاه پرداخت غیر حضوری:** به درگاه پرداختی گفته می شود که اخذ خدمات بانکی بدون مراجعه حضوری مشتری به متصدی مؤسسه اعتباری انجام می شود؛

۱۶- شرکت خدمات پرداخت: شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت که مجوز فعالیت خود را از بانک مرکزی دریافت کرده است؛

۱۷- شناسه یکتای هویتی: شناسه‌ای منحصر به فرد که برای هر یک از اشخاص حقیقی و حقوقی، اعم از ایرانی و خارجی تعیین و اختصاص داده می‌شود. شماره ملی اشخاص حقیقی ایرانی، شناسه ملی اشخاص حقوقی ایرانی و شماره اختصاصی اشخاص خارجی، شناسه یکتای هویتی محسوب می‌شوند.

ماده ۲- گستره شمول این دستورالعمل منحصر به تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری و الزامات اختصاصی مرتبط با آن‌هاست. ضوابط مربوط به چگونگی شناسایی اشخاص محجور و نماینده قانونی آن‌ها، رویه‌های مربوط به ارائه خدمات بانکی به این اشخاص و موارد مشابه، تابع مقررات خاص خود می‌باشد.

ماده ۳- مؤسسه اعتباری که قصد ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور را دارد مکلف است سیاست‌ها، رویه‌ها و فرایندهای مشخص و شفافی را تهیه و پس از تصویب در هیأت مدیره، برای اجرا به واحدهای ذی‌ربط ابلاغ نماید. این سیاست‌ها، رویه‌ها و فرایندها علاوه بر لحاظ قوانین و مقررات مربوط، از جمله مفاد این دستورالعمل، باید متضمن ایجاد اطمینان کافی نسبت به عدم استفاده و بهره‌برداری از خدمات بانکی ارائه شده به اشخاص محجور توسط سایر اشخاص، از جمله نماینده قانونی اشخاص محجور، باشند.

ماده ۴- هیأت مدیره مؤسسه اعتباری مسئول نظارت بر مدیریت ریسک‌های مرتبط به ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور می‌باشد. هیأت مدیره مؤسسه اعتباری مکلف است از استقرار مدیریت ریسک اثربخش و تعیین مسئولیت‌های ارکان ذی‌ربط مؤسسه اعتباری حین ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور اطمینان حاصل نماید.

ماده ۵- مؤسسه اعتباری که ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور را در چارچوب اهداف و مدل کسب و کار خود تعیین ننموده باشد مجاز است پس از تصویب هیأت مدیره و اخذ مجوز قبلی از بانک مرکزی، با اطلاع‌رسانی مقتضی از افتتاح حساب سپرده برای اشخاص محجور و نیز ارائه خدمات مبتنی بر حساب به آن‌ها امتناع نماید.

فصل دوم - حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری

ماده ۶- افتتاح حساب سپرده به نام شخص محجور در صورت دریافت درخواست افتتاح حساب سپرده از سوی نماینده قانونی شخص محجور، مجاز می باشد. حق برداشت از هر یک از این حساب ها تا رفع حجر، فقط با نماینده قانونی شخص محجور است.

تبصره ۱- (مادر می تواند به نام فرزند صغیر خود، حساب سپرده افتتاح نماید. حق برداشت از این حساب سپرده تا زمان رسیدن صغیر به سن (۱۸) سال تمام فقط با مادر است.)

تبصره ۲- اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام شمسی می توانند به نام خود در مؤسسه اعتباری حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز افتتاح نمایند. حق برداشت از این حساب سپرده، منحصرأ با دارنده آن می باشد. دارندگان این حساب ها می توانند پس از رسیدن به سن (۱۵) سال تمام شمسی از حساب سپرده خود برداشت نمایند.

ماده ۷- مؤسسه اعتباری مجاز به افتتاح و نگهداری بیش از یک حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و یک حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی به نام هر شخص محجور نمی باشد.

تبصره ۱- افتتاح حساب سپرده سرمایه گذاری بلندمدت و نیز حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه به نام اشخاص محجور مشمول محدودیت های مقرر در این ماده نمی شود.

تبصره ۲- افتتاح حساب سپرده به صورت مشترک با اشخاص محجور، مجاز نمی باشد.

ماده ۸- افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه جاری اعم از با دسته چک یا بدون دسته چک، به صورت انفرادی یا مشترک برای اشخاص محجور ممنوع می باشد.

ماده ۹- افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی به نام هر شخص محجور، مجموعاً در بیش از دو مؤسسه اعتباری مجاز نمی باشد. در صورت وجود حساب های سپرده مذکور در این ماده به نام شخص محجور در دو مؤسسه اعتباری، افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز جدید یا حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی جدید در مؤسسه اعتباری دیگر، پس از بستن حساب های سپرده قبلی حداقل در یک مؤسسه اعتباری امکان پذیر می باشد.

ماده ۱۰- مؤسسه اعتباری موظف است قبل از افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز جدید یا حساب سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی جدید برای اشخاص محجور، در خصوص وجود حساب های سپرده مشابه در سایر مؤسسات اعتباری، از سامانه سیاح در بانک مرکزی استعلام نماید.

ماده ۱۱- مؤسسه اعتباری موظف است پیش از افتتاح حساب سپرده به نام شخص محجور، اطلاعات زیر را در قالب فرم های مربوط از متقاضی افتتاح حساب سپرده، اخذ و در رخ نمای (پرو فایل) شخص محجور نگهداری نماید:

۱-۱۱- هدف از افتتاح حساب؛ شامل یک یا چند مورد از موارد زیر:

- پرداخت مخارج شخص محجور؛
- پس انداز یا سرمایه گذاری به نفع شخص محجور؛
- انجام عملیات بانکی متعلق به شخص محجور که به دلیل بروز شرایط خاص مانند تحقق وراثت شخص محجور، غیر قابل اجتناب باشد.

۲-۱۱- تعداد حساب سپرده شخص محجور در سایر مؤسسات اعتباری؛

۳-۱۱- پیش بینی مجموع مبالغ واریزی و برداشتی به / از حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه اعتباری در مقاطع زمانی ماهانه، سه ماهه و سالانه؛

۴-۱۱- پیش بینی نحوه واریز وجوه به حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه اعتباری؛ شامل یک یا چند مورد از موارد زیر:

- واریز نقدی؛
- واریز از طریق نقل و انتقالات الکترونیکی؛
- واریز از طریق واگذاری چک به حساب؛

۵-۱۱- پیش بینی علت واریز وجوه به حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه اعتباری؛ شامل یک یا چند مورد از موارد زیر:

- واریزهای حاصل از انواع سرمایه گذاری، با ذکر جزئیات؛
- واریزهای حاصل از انجام عملیات بانکی متعلق به شخص محجور که به دلیل بروز شرایط خاص مانند تحقق وراثت شخص محجور، غیر قابل اجتناب باشد؛ با ذکر جزئیات؛

• واریزها برای تأمین مخارج زندگی شخص محجور، با ذکر مشخصات شخص

واریزکننده/واریزکنندگان؛

• سایر انواع واریزها، با ذکر توضیحات تکمیلی؛

۱۱-۶- پیش‌بینی مجموع مخارج ماهانه شخص محجور.

ماده ۱۲- مؤسسه اعتباری موظف است، آستانه مجاز مجموع مبالغ برداشت حضوری از کلیه حساب‌های سپرده متعلق به شخص محجور را به روزانه مبلغ پانصد میلیون ریال و ماهانه مبلغ پنج میلیارد ریال محدود نماید.

تبصره ۱- مؤسسه اعتباری مجاز است در صورت درخواست دارنده حق برداشت از حساب سپرده شخص محجور مبنی بر ضرورت برداشت حضوری وجه پیش از آستانه‌های مجاز تعیین شده در این ماده، برداشت وجه را منوط به طی اقدامات زیر نماید:

• تکمیل قسمت (قیلد) "بابت" در فرم‌های مربوط؛

• ارائه اسناد مثبته دال بر ارتباط وجوه مورد تقاضا برای برداشت، با منافع شخص محجور.

تبصره ۲- برداشت از حساب سپرده شخص محجور به منظور انتقال به حساب سپرده یا سپرده‌های دیگر شخص محجور در همان مؤسسه اعتباری یا مؤسسه اعتباری دیگر، مشمول این ماده نمی‌گردد.

تبصره ۳- مؤسسه اعتباری باید نظامات کنترل داخلی را به نحوی طراحی نماید که از حسن اجرای این ماده به صورت سیستمی اطمینان حاصل شود.

ماده ۱۳- اختصاص هرگونه ابزار پرداخت به حساب سپرده اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام تا (۱۸) سال تمام با رعایت مقررات مربوط، مجاز است. آستانه مجاز مجموع مبالغ برداشت از طریق درگاه‌های پرداخت غیرحضوری از کلیه حساب‌های سپرده متعلق به این اشخاص، روزانه مبلغ یکصد و پنجاه میلیون ریال و ماهانه مبلغ پانصد میلیون ریال می‌باشد.

تبصره ۴- حداکثر تراکنش خرید روزانه از هر کارت متعلق به اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام تا (۱۸) سال تمام مبلغ یکصد و پنجاه میلیون ریال و مجموع تراکنش‌های انجام شده خرید با کل کارت‌ها در شبکه بانکی برای اشخاص مذکور، روزانه پانصد میلیون ریال می‌باشد. در هر حال، مجموع تراکنش‌های خرید با کارت‌های اختصاص یافته به حساب‌های سپرده اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام تا (۱۸) سال تمام در هر ماه نباید از یک میلیارد ریال فراتر رود.

ماده ۱۴- اختصاص ابزار پرداخت به حساب سپرده اشخاص بالاتر از (۷) سال تمام تا (۱۲) سال تمام، فقط در قالب اعطای کارت پرداخت فیزیکی مجاز است. حداکثر تراکنش خرید روزانه از هر کارت متعلق به اشخاص بالاتر از (۷) سال تمام تا (۱۲) سال تمام، مبلغ یکصد میلیون ریال و مجموع تراکنش‌های انجام شده خرید با کل کارت‌ها در شبکه بانکی برای اشخاص مذکور، روزانه سیصد میلیون ریال تعیین می‌گردد. در هر حال، مجموع تراکنش‌های خرید با کارت‌های اختصاص یافته به حساب‌های سپرده اشخاص بالاتر از (۷) سال تمام تا (۱۲) سال تمام در هر ماه نباید از پانصد میلیون ریال فراتر رود.

ماده ۱۵- اختصاص هرگونه ابزار پرداخت به حساب‌های سپرده اشخاص کمتر از (۷) سال تمام ممنوع است.

ماده ۱۶- اختصاص ابزار پرداخت به حساب سپرده مجانبین و اشخاص غیررشد بالاتر از (۱۸) سال تمام، فقط در قالب اعطای کارت پرداخت فیزیکی مجاز است. حداکثر تراکنش خرید روزانه از هر کارت متعلق به این اشخاص مبلغ یکصد و پنجاه میلیون ریال و مجموع تراکنش‌های انجام شده خرید با کل کارت‌ها در شبکه بانکی برای اشخاص مذکور، روزانه پانصد میلیون ریال می‌باشد. در هر حال، مجموع تراکنش‌های خرید با کارت‌های اختصاص یافته به حساب‌های سپرده مجانبین و اشخاص غیررشد بالاتر از (۱۸) سال تمام در هر ماه نباید از یک میلیارد ریال فراتر رود.

ماده ۱۷- بانک مرکزی بر مبنای شناسه صنفی هر ابزار پذیرش، فهرست اصنافی که امکان پذیرش ابزار پرداخت اشخاص مجبور توسط آن‌ها مجاز نمی‌باشد را به شرکت‌های خدمات پرداخت و مؤسسات اعتباری برای اعمال محدودیت‌های مقتضی و اطلاع‌رسانی به دارندگان ابزارهای پذیرش و مشتریان اعلام می‌نماید. تبصره- مصادیق اصناف موضوع این ماده در کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی تعیین و اعلام خواهد شد.

ماده ۱۸- به منظور اعمال کنترل نماینده قانونی بر تراکنش‌های غیرحضوری شخص کمتر از (۱۸) سال تمام، مؤسسه اعتباری مجاز است بنا به درخواست نماینده قانونی شخص مزبور و با رعایت آستانه‌های مقرر، نسبت به تعیین سقف قابل انعطاف برای مبلغ و تعداد تراکنش‌های پرداخت قابل انجام از طریق ابزار پرداخت، در بازه زمانی مشخص اقدام نماید.

سند
صندوق
الحسنه
رشته
شهرآیدل

ماده ۱۹- ارائه خدمات زیر به اشخاص محجور مجاز نمی باشد. ارائه سایر خدمات بانکی به اشخاص محجور، منوط به رعایت مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و پذیرش ریسک های مترتبه، بلامانع است.

- اعطای هرگونه ابزار پذیرش؛
 - اعطای انواع تسهیلات و قبول انواع تعهدات با موضوعات تجاری؛
 - اجاره صندوق امانات؛
 - خرید و فروش ارز اعم از نقدی و حواله ای.
- تبصره - اجاره صندوق امانات به مجانین و اشخاص غیر رشید بالاتر از (۱۸) سال تمام بلامانع است.

فصل سوم - سایر

ماده ۲۰- مؤسسه اعتباری موظف است با لحاظ داشتن اطلاعات موضوع ماده (۱۱) این دستورالعمل، سامانه شناسایی معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی خود را به نحوی طراحی نماید که هرگونه به کارگیری یا استفاده از خدمات ارائه شده به اشخاص محجور توسط غیر، اعم از نماینده قانونی، به طرق مقتضی قابل شناسایی باشد.

ماده ۲۱- مؤسسه اعتباری موظف است پیش از ارائه هرگونه محصول، خدمت و روش ارائه (کانال) جدید و ویژه مرتبط با اشخاص محجور، از جمله تخصیص کارت های پرداخت خانواده، دانش آموزی و موارد مشابه، از رعایت ضوابط این دستورالعمل اطمینان حاصل نماید.

ماده ۲۲- مؤسسه اعتباری موظف است رویه هایی را اتخاذ کند که پس از رفع حجر، بلافاصله نسبت به خلع سمت نماینده قانونی اقدام نموده و زمینه را برای بهره برداری مستقیم مشتری از خدمات بانکی فراهم نماید. سلب حق برداشت از مادر (موضوع تبصره ۱ ماده ۶)، صرفاً باید پس از رسیدن مشتری به سن (۱۸) سال تمام صورت پذیرد.

ماده ۲۳- نحوه و حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور خارجی در مؤسسه اعتباری، در چارچوب ضوابط اجرایی موضوع ماده (۷۳) آیین نامه و اصلاحات و الحاقات بعدی آن امکان پذیر می باشد. تا زمان ابلاغ ضوابط مذکور، رعایت مفاد دستورالعمل اجرایی افتتاح حساب سپرده ریالی برای اشخاص خارجی، مصوب یک هزار و دویست و بیست و هفتمین جلسه مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴ شورای پول و اعتبار و دستورالعمل نحوه صدور کارت پرداخت ریالی برای اشخاص حقیقی خارجی، مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۰ کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی الزامی است.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

معاونت تنظیم‌گری و نظارت

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

**دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی
به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری**

« دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری »

به استناد بند "الف" ماده (۱۹) «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» و در راستای تحقق جزء (۲) بند "ب" ماده (۳) قانون یادشده مبنی بر «ثبات و سلامت شبکه بانکی و سایر اشخاص تحت نظارت»^۱ و نیز به منظور اتخاذ تمهیدات لازم برای اجرای تکالیف مقرر در تبصره (۱) ماده (۱۱۲) و مواد (۱۷) و (۷۰) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیأت محترم وزیران و با هدف تبیین حدود و نحوه ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور (صغار، مجانین و اشخاص غیررشید) در مؤسسات اعتباری، «دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می شود، به شرح زیر تدوین می گردد:

فصل اول - تعاریف و کلیات و گستره شمول

ماده ۱ اصطلاحات مندرج در این دستورالعمل در معانی مشروح زیر به کار می رود:

۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت آن بانک قرار دارد. در این دستورالعمل شعبه بانک خارجی در ایران نیز در شمول مؤسسه اعتباری محسوب می شود؛

۳- اشخاص صغیر: کلیه اشخاصی که به حد بلوغ شرعی (اناث، ۹ سال تمام و ذکور ۱۵ سال تمام) نرسیده باشند؛

۴- اشخاص محجور: اشخاص محجور اشخاصی هستند که به موجب قانون از تصرف در اموال و حقوق مالی خود ممنوع می باشند. در این دستورالعمل، اشخاص محجور مشتمل بر موارد ذیل است:

- اشخاص کمتر از (۱۸) سال تمام: شامل اشخاص صغیر و اشخاص بالغ غیررشید که رشد آن ها از سوی دادگاه صالحه تشخیص داده نشده است؛

- اشخاص غیررشید و مجنون: شامل اشخاص غیررشید بالاتر از (۱۸) سال تمام و اشخاص مجنون که شناسه یکتای هویتی آن ها به علت قرار داشتن در شرایط حجر، تعلیق شده است؛

۱. الحاق شده براساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی.

۵- نماینده قانونی: هر شخصی که به موجب قانون، ولایت یا قیمومت شخص محجور را به عهده دارد و یا به حکم دادگاه صالحه به عنوان قیم محجور منصوب شده است؛

۶- رفع حجر: وقوع هریک از شرایط زیر موجب رفع حجر است:

۶-۱ عبور از حد سنی (۱۸) سال تمام؛

۶-۲ دریافت و ارائه حکم رشد از دادگاه صالحه از سوی اشخاص بالغ کمتر از (۱۸) سال تمام؛

۶-۳ رفع تعلیق از شناسه یکنای هویتی اشخاص غیررشدید بالاتر از (۱۸) سال تمام و اشخاص مجنون.

۷- حساب سپرده: حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و حساب سپرده سرمایه گذاری مدت دار اعم از سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی، سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه و سپرده سرمایه گذاری بلندمدت؛

۸- حساب مازاد: حساب یا حساب هایی که بیش از تعداد مجاز حساب سپرده در این دستورالعمل و یا سایر ضوابط ابلاغی توسط بانک مرکزی، در هر مؤسسه اعتباری افتتاح شده باشد؛

۹- ابزار پرداخت: انواع کارت های فیزیکی یا مجازی و یا هر روش و ابزار غیرحضوری^۲ که مؤسسه اعتباری در اختیار دارنده آن قرار می دهد و برای وی امکان دریافت، پرداخت و یا انتقال وجه را به شخص دیگر فراهم می سازد؛

۱۰- ابزار پذیرش: دستگاهی فیزیکی یا سامانه ای الکترونیکی که می توان با استفاده از ابزار پرداخت نسبت به انجام عملیات دریافت، پرداخت و یا انتقال وجه اقدام کرد؛

۱۱- نقل و انتقالات الکترونیکی: هرگونه عملیات بانکی که از طریق ابزارهای الکترونیکی انجام شود و به ازای آن مبلغی از حساب سپرده مشتری نزد مؤسسه اعتباری به حساب ذینفع در آن مؤسسه اعتباری یا مؤسسه اعتباری دیگر منتقل گردد؛

۱۲- برداشت: هر نوع تراکنشی که به ازای آن، موجودی حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه اعتباری بدهکار می شود، از جمله برداشت وجوه نقد، انتقال وجوه (واریز به)، خرید و پرداخت قبوض؛

۱۳- درگاه پرداخت: مجموعه ای از سخت افزار و نرم افزار که امکان انتقال اطلاعات بین یک ابزار پذیرش یا مؤسسه اعتباری را فراهم آورد؛

۲. اصلاح شده براساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۲/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی.

شماره:

تاریخ:

بسمه تعالی

اداره کل ستاد فرماندهی وکالت نظامی وکالت نظامی
موضوع: بخشنامه اطلاعیه فرم

پیش نویس تنظیمی آن اداره کل در جلسه مورخه ۱۴۰۳/۸/۱ کارگروه تهیه

و تدوین بخشنامه ها و فرم های نافذ بانک مطرح و صدور آن در صورت رفع نکات زیر / به طور کامل مورد

تایید قرار گرفت:

-۱-

-۲-

-۳-

-۴-

کمال یگانه فر اعضاء ۱۴۰۳/۸/۱	زویا نعمتیان اعضاء ۱۴۰۳/۸/۱	فرود محمدی اعضاء ۱۴۰۳/۸/۱	حسین کشانی اعضاء ۱۴۰۳/۸/۱
فرشید کاظمی اعضاء ۱۴۰۳/۸/۱	داوود سرور اعضاء	شیرین حسینی اعضاء	پیام وفایی فرد اعضاء
	حسین حیدری اعضاء ۱۴۰۳/۸/۱	بهنام سلیمان زاده اعضاء	اکبر تاجی اعضاء

توجه: مدت زمان اعتبار صورتجلسه امضاء شده تا یک هفته بعد از تاریخ تشکیل جلسه خواهد بود. بعد از این تاریخ می بایست بخشنامه یا اطلاعیه مجددا در کارگروه فرم ها و بخشنامه های بانک مطرح گردد.

۱۴- درگاه پرداخت غیر حضوری: به درگاه پرداختی گفته می‌شود که اخذ خدمات بانکی بدون مراجعه

حضوری مشتری به متعهدی مؤسسه اعتباری انجام می‌شود؛

۱۵- شرکت خدمات پرداخت: شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت که مجوز فعالیت خود را از بانک

مرکزی دریافت کرده است؛

۱۶- شناسه یکتای هویتی: شناسه‌ای منحصر به فرد که برای هر یک از اشخاص حقیقی و حقوقی، اعم

از ایرانی و خارجی تعیین و اختصاص داده می‌شود. شماره ملی اشخاص حقیقی ایرانی، شناسه ملی

اشخاص حقوقی ایرانی و شناسه یکتای اشخاص خارجی، شناسه یکتای هویتی محسوب می‌شوند.

ماده ۲ گستره شمول این دستورالعمل منحصر به تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در

مؤسسات اعتباری و الزامات اختصاصی مرتبط با آن‌هاست. ضوابط مربوط به چگونگی شناسایی اشخاص محجور

و نماینده قانونی آن‌ها، رویه‌های مربوط به ارائه خدمات بانکی به این اشخاص و موارد مشابه، تابع مقررات خاص

خود می‌باشد.

ماده ۳ مؤسسه اعتباری که قصد ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور را دارد مکلف است سیاست‌ها، رویه‌ها

و فرایندهای مشخص و شفاف را تهیه و پس از تصویب در هیأت مدیره، برای اجرا به واحدهای ذی‌ربط ابلاغ

نماید. این سیاست‌ها، رویه‌ها و فرایندها علاوه بر لحاظ قوانین و مقررات مربوط، از جمله مفاد این دستورالعمل،

باید متضمن ایجاد اطمینان کافی نسبت به عدم استفاده و بهره‌برداری از خدمات بانکی ارائه شده به اشخاص

محجور توسط سایر اشخاص، از جمله نماینده قانونی اشخاص محجور، باشند.

ماده ۴ هیأت مدیره مؤسسه اعتباری مسئول نظارت بر مدیریت ریسک‌های مرتبط به ارائه خدمات بانکی به

اشخاص محجور می‌باشد. هیأت مدیره مؤسسه اعتباری مکلف است از استقرار مدیریت ریسک اثربخش و

تعیین مسئولیت‌های ارکان ذی‌ربط مؤسسه اعتباری حین ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور اطمینان حاصل

نماید.

ماده ۵ مؤسسه اعتباری که ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور را در چارچوب اهداف و مدل کسب و کار

خود تعیین نموده باشد مجاز است پس از تصویب هیأت مدیره و اخذ مجوز قبلی از بانک مرکزی، با اطلاع‌رسانی

مقتضی از افتتاح حساب سپرده برای اشخاص محجور و نیز ارائه خدمات مبتنی بر حساب به آن‌ها امتناع نماید.

فصل دوم - حدود ارائه خدمات بانگی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری

ماده ۶ افتتاح حساب سپرده به نام شخص محجور در صورت دریافت درخواست افتتاح حساب سپرده از سوی نماینده قانونی شخص محجور، مجاز می‌باشد. حق برداشت از هر یک از این حساب‌ها تا رفع حجر، فقط با نماینده قانونی شخص محجور است.

تبصره ۱ مادر می‌تواند به نام فرزند صغیر خود، حساب سپرده افتتاح نماید. حق برداشت از این حساب سپرده تا زمان رسیدن صغیر به سن (۱۸) سال تمام فقط با مادر است.

تبصره ۲ اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام شمسی می‌توانند به نام خود در مؤسسه اعتباری حساب سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز افتتاح نمایند. حق برداشت از این حساب سپرده، منحصرأ با دارنده آن می‌باشد. دارندگان این حساب‌ها می‌توانند پس از رسیدن به سن (۱۵) سال تمام شمسی از حساب سپرده خود برداشت نمایند.

ماده ۷ مؤسسه اعتباری مجاز به افتتاح و نگهداری پیش از یک حساب سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز و یک حساب سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه مدت عادی به نام هر شخص محجور نمی‌باشد.

تبصره ۱ افتتاح حساب سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت و نیز حساب سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ویژه به نام اشخاص محجور مشمول محدودیت‌های مقرر در این ماده نمی‌شود.

تبصره ۲ افتتاح حساب سپرده به صورت مشترک با اشخاص محجور، مجاز نمی‌باشد.

ماده ۸ افتتاح حساب سپرده قرض‌الحسنه جاری اعم از با دسته چک یا بدون دسته چک، به صورت انفرادی یا مشترک برای اشخاص محجور ممنوع می‌باشد.

ماده ۹ افتتاح حساب سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز و سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت عادی به نام هر شخص محجور، مجموعاً در بیش از دو مؤسسه اعتباری مجاز نمی‌باشد. در صورت وجود حساب‌های سپرده مذکور در این ماده به نام شخص محجور در دو مؤسسه اعتباری، افتتاح حساب سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز جدید یا حساب سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت عادی جدید در مؤسسه اعتباری دیگر، پس از بستن حساب‌های سپرده قبلی حداقل در یک مؤسسه اعتباری امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۱۰ مؤسسه اعتباری موظف است قبل از افتتاح حساب سپرده قرض‌الحسنه پس‌انداز جدید یا حساب سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت عادی جدید برای اشخاص محجور، در خصوص وجود حساب‌های سپرده مشابه در سایر مؤسسات اعتباری، از سامانه سیاح در بانک مرکزی استعلام نماید.

ماده ۱۱ مؤسسه اعتباری موظف است پیش از افتتاح حساب سپرده به نام شخص محجور، اطلاعات زیر را در قالب فرم‌های مربوط از متقاضی افتتاح حساب سپرده، اخذ و در رخ‌نمای (پرو فایل) شخص محجور نگهداری نماید:

۱-۱۱ هدف از افتتاح حساب؛ شامل یک یا چند مورد از موارد زیر:

- پرداخت مخارج شخص محجور؛
- پس انداز یا سرمایه‌گذاری به نفع شخص محجور؛
- انجام عملیات بانکی متعلق به شخص محجور که به دلیل بروز شرایط خاص مانند تحقق وراثت شخص محجور، غیرقابل اجتناب باشد.

۲-۱۱ تعداد حساب سپرده شخص محجور در سایر مؤسسات اعتباری؛

۳-۱۱ پیش‌بینی مجموع مبالغ واریزی و برداشتی به/از حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه اعتباری در مقاطع زمانی ماهانه، سه ماهه و سالانه؛

۴-۱۱ پیش‌بینی نحوه واریز وجوه به حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه اعتباری؛ شامل یک یا چند مورد از موارد زیر:

- واریز نقدی؛
- واریز از طریق نقل و انتقالات الکترونیکی؛
- واریز از طریق واگذاری چک به حساب؛

۵-۱۱ پیش‌بینی علت واریز وجوه به حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه اعتباری؛ شامل یک یا چند مورد از موارد زیر:

- واریزهای حاصل از انواع سرمایه‌گذاری، با ذکر جزئیات؛
 - واریزهای حاصل از انجام عملیات بانکی متعلق به شخص محجور که به دلیل بروز شرایط خاص مانند تحقق وراثت شخص محجور، غیرقابل اجتناب باشد؛ با ذکر جزئیات؛
 - واریزها برای تأمین مخارج زندگی شخص محجور، با ذکر مشخصات شخص واریزکننده/واریز کنندگان؛
 - سایر انواع واریزها، با ذکر توضیحات تکمیلی؛
- ۶-۱۱** پیش‌بینی مجموع مخارج ماهانه شخص محجور.

ماده ۱۲ مؤسسه اعتباری موظف است، آستانه مجاز مجموع مبالغ برداشت حضوری از کلیه حساب‌های سپرده متعلق به شخص محجور را به روزانه مبلغ یک میلیارد ریال و ماهانه مبلغ ۱۰ میلیارد ریال محدود نماید.^۲

تبصره ۱ مؤسسه اعتباری مجاز است در صورت درخواست دارنده حق برداشت از حساب سپرده شخص محجور مبنی بر ضرورت برداشت حضوری وجه پیش از آستانه‌های مجاز تعیین شده در این ماده، برداشت وجه را منوط به طی اقدامات زیر نماید:

- تکمیل قسمت (فیلد) "بابت" در فرم‌های مربوط؛
- ارائه اسناد مثبته دال بر ارتباط وجوه مورد تقاضا برای برداشت، با منافع شخص محجور.

تبصره ۲ برداشت از حساب سپرده شخص محجور به منظور انتقال به حساب سپرده یا سپرده‌های دیگر شخص محجور در همان مؤسسه اعتباری یا مؤسسه اعتباری دیگر، مشمول این ماده نمی‌گردد.

تبصره ۳ مؤسسه اعتباری باید نظامات کنترل داخلی را به نحوی طراحی نماید که از حسن اجرای این ماده به صورت سیستمی اطمینان حاصل شود.

ماده ۱۳ اختصاص هرگونه ابزار پرداخت به حساب سپرده اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام تا (۱۸) سال تمام با رعایت مقررات مربوط، مجاز است. آستانه مجاز مجموع مبالغ برداشت از طریق درگاه‌های پرداخت غیرحضوری از کلیه حساب‌های سپرده متعلق به این اشخاص، روزانه مبلغ یکصد و پنجاه میلیون ریال و ماهانه مبلغ پانصد میلیون ریال می‌باشد.

تبصره حداکثر تراکنش خرید روزانه از هر کارت متعلق به اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام تا (۱۸) سال تمام مبلغ یکصد و پنجاه میلیون ریال و مجموع تراکنش‌های انجام شده خرید با کل کارت‌ها در شبکه بانکی برای اشخاص مذکور، روزانه پانصد میلیون ریال می‌باشد. در هر حال، مجموع تراکنش‌های خرید با کارت‌های اختصاص یافته به حساب‌های سپرده اشخاص بالاتر از (۱۲) سال تمام تا (۱۸) سال تمام در هر ماه نباید از یک میلیارد ریال فراتر رود.

ماده ۱۴ اختصاص ابزار پرداخت به حساب سپرده اشخاص بالاتر از (۷) سال تمام تا (۱۲) سال تمام، فقط در قالب اعطای کارت پرداخت فیزیکی مجاز است. حداکثر تراکنش خرید روزانه از هر کارت متعلق به اشخاص بالاتر از (۷) سال تمام تا (۱۲) سال تمام، مبلغ یکصد میلیون ریال و مجموع تراکنش‌های انجام شده خرید با کل کارت‌ها در شبکه بانکی برای اشخاص مذکور، روزانه سیصد میلیون ریال تعیین می‌گردد. در هر حال، مجموع تراکنش‌های خرید با کارت‌های اختصاص یافته به حساب‌های سپرده اشخاص بالاتر از (۷) سال تمام تا (۱۲) سال تمام در هر ماه نباید از پانصد میلیون ریال فراتر رود.

^۲ اصلاح‌شده براساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی.

ماده ۱۵ اختصاص هر گونه ابزار پرداخت به حساب‌های سپرده اشخاص کمتر از (۷) سال تمام ممنوع است.

تبصره - ارائه کارت پرداخت به حساب‌های سپرده اشخاص کمتر از (۷) سال تمام تحت پوشش نهادهای حمایتی حاکمیتی از قبیل کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور منوط به ارائه و به‌روزرسانی اطلاعات این اشخاص در سامانه نهاب بانک مرکزی امکان‌پذیر است.^۴ آستانه تراکنش‌های خرید کارت پرداخت صادره موضوع این تبصره مشابه آستانه‌های تعیین شده در ماده (۱۴) این دستورالعمل می‌باشد.^۵

ماده ۱۶ اختصاص ابزار پرداخت به حساب سپرده مجانین و اشخاص غیررشید بالاتر از (۱۸) سال تمام، فقط در قالب اعطای کارت پرداخت فیزیکی مجاز است. حداکثر تراکنش خرید روزانه از هر کارت متعلق به این اشخاص مبلغ یکصد و پنجاه میلیون ریال و مجموع تراکنش‌های انجام شده خرید با کل کارت‌ها در شبکه بانکی برای اشخاص مذکور، روزانه پانصد میلیون ریال می‌باشد. در هر حال، مجموع تراکنش‌های خرید با کارت‌های اختصاص یافته به حساب‌های سپرده مجانین و اشخاص غیررشید بالاتر از (۱۸) سال تمام در هر ماه نباید از یک میلیارد ریال فراتر رود.

ماده ۱۷ بانک مرکزی بر مبنای شناسه صنفی هر ابزار پذیرش، فهرست اصنافی که امکان پذیرش ابزار پرداخت اشخاص مجبور توسط آن‌ها مجاز نمی‌باشد را به شرکت‌های خدمات پرداخت و مؤسسات اعتباری برای اعمال محدودیت‌های مقتضی و اطلاع‌رسانی به دارندگان ابزارهای پذیرش و مشتریان اعلام می‌نماید.

تبصره مصادیق اصناف موضوع این ماده در کمیسیون مقررات و نظارت مؤسسات اعتباری بانک مرکزی تعیین و اعلام خواهد شد.

ماده ۱۸ به منظور اعمال کنترل نماینده قانونی بر تراکنش‌های غیرحضور شخص کمتر از (۱۸) سال تمام، مؤسسه اعتباری مجاز است بنا به درخواست نماینده قانونی شخص مزبور و با رعایت آستانه‌های مقرر، نسبت به تعیین سقف قابل انعطاف برای مبلغ و تعداد تراکنش‌های پرداخت قابل انجام از طریق ابزار پرداخت، در بازه زمانی مشخص اقدام نماید.

ماده ۱۹ ارائه خدمات زیر به اشخاص مجبور مجاز نمی‌باشد، ارائه سایر خدمات بانکی به اشخاص مجبور، منوط به رعایت مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و پذیرش ریسک‌های مترتبه، بلامانع است.

• اعطای هر گونه ابزار پذیرش؛

^۴ . الحاق شده بر اساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ هیأت‌عامل بانک مرکزی.

^۵ . الحاق شده بر اساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۳۶ هیأت‌عامل بانک مرکزی.

- اعطای انواع تسهیلات و قبول انواع تعهدات با موضوعات تجاری؛
- اجاره صندوق امانات؛
- خرید و فروش ارز اعم از نقدی و حواله‌ای.

تبصره اجاره صندوق امانات به مجانین و اشخاص غیررشدید بالاتر از (۱۸) سال تمام بلامانع است.

فصل سوم - سایر

ماده ۲۰ مؤسسه اعتباری موظف است با لحاظداشت اطلاعات موضوع ماده (۱۱) این دستورالعمل، سامانه شناسایی معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی خود را به نحوی طراحی نماید که هرگونه به‌کارگیری یا استفاده از خدمات ارائه شده به اشخاص مجبور توسط غیر، اعم از نماینده قانونی، به طرق مقتضی قابل شناسایی باشد.

ماده ۲۱ مؤسسه اعتباری موظف است پیش از ارائه هرگونه محصول، خدمت و روش ارائه (کانال) جدید و ویژه مرتبط با اشخاص مجبور، از جمله تخصیص کارتهای پرداخت خانواده، دانش‌آموزی و موارد مشابه، از رعایت ضوابط این دستورالعمل اطمینان حاصل نماید.

ماده ۲۲ مؤسسه اعتباری موظف است رویه‌هایی را اتخاذ کند که پس از رفع حجر، بلافاصله نسبت به خلع سمت نماینده قانونی اقدام نموده و زمینه را برای بهره‌برداری مستقیم مشتری از خدمات بانکی فراهم نماید. سلب حق برداشت از مادر (موضوع تبصره ۱ ماده ۶)، صرفاً باید پس از رسیدن مشتری به سن (۱۸) سال تمام صورت پذیرد.

ماده ۲۳ نحوه و حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص مجبور خارجی در مؤسسه اعتباری، در چارچوب ضوابط ناظر بر نحوه ارائه خدمات به اشخاص خارجی امکان‌پذیر است.^۶

ماده ۲۴ این دستورالعمل از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا می‌باشد. مؤسسه اعتباری موظف است تمامی نرم‌افزارها و سیستم‌های اطلاعاتی خود را به نحوی ساماندهی نماید که تکالیف مندرج در این دستورالعمل، از جمله ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های مربوط به اشخاص مجبور، به صورت سامانه‌ای پیاده سازی گردند.^۷

ماده ۲۵ در مورد مشتریان فعلی مؤسسات اعتباری که در شمول اشخاص مشمول این دستورالعمل قرار می‌گیرند، با اطلاع‌رسانی مقتضی به آن‌ها از طریق مؤسسات اعتباری و با لحاظ فرصت سه ماهه و به طرقی از جمله مسدود نمودن حساب‌های مازاد و غیرفعال کردن ابزارهای پرداخت، نسبت به تطبیق نحوه ارائه خدمات بانکی به آن‌ها با مفاد این دستورالعمل اقدام خواهد شد.

۶ اصلاح‌شده براساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی.
۷ اصلاح‌شده براساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی.

ماده ۲۶ بانک مرکزی مجاز است حدود مذکور در این دستورالعمل را در مقاطع زمانی مشخص براساس رشد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی متناسباً به روزرسانی نماید.

ماده ۲۷ تخطی از احکام این دستورالعمل موجب اعمال مجازات‌های مقرر در قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا مجازات‌های مندرج در سایر قوانین و مقررات مربوط می‌گردد.^۸

«دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص مجبور در مؤسسات اعتباری» که در (۲۸) ماده و (۱۰) تبصره در جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ هیأت عامل بانک مرکزی به تصویب رسیده بود و سپس در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۸ هیأت عامل بانک مرکزی با الحاق یک تبصره به ماده (۱۵)، در (۲۸) ماده و (۱۱) تبصره اصلاح شد و به تصویب رسید، مجدداً در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی مطرح و با اصلاحاتی به شرح مندرج در متن و نیز با حذف ماده (۲۸)، در (۲۷) ماده و (۱۱) تبصره به تصویب رسید.

^۸ اصلاح شده براساس مصوبه جلسه مورخ ۱۴۰۳/۶/۲۶ هیأت عامل بانک مرکزی.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

معاونت تنظیم‌گری و نظارت

اداره مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

**دستورالعمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی
به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری**

پاییز ۱۴۰۳

باسمه تعالی

"یا صلوات بر محمد و آل محمد"

«دستور العمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری»

به استناد بند "الف" ماده (۱۹) «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» و در راستای تحقق جزء (۲) بند "ب" ماده (۳) قانون یادشده مبنی بر «تثبات و سلامت شبکه بانکی و سایر اشخاص تحت نظارت» و نیز به منظور اتخاذ تمهیدات لازم برای اجرای تکالیف مقرر در تبصره (۱) ماده (۱۱۲) و مواد (۶۷) و (۷۰) آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی، مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۱ هیأت محترم وزیران و با هدف تبیین حدود و نحوه ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور (صغار، مجالین و اشخاص غیررشید) در مؤسسات اعتباری، «دستور العمل اجرایی تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری» که از این پس به اختصار «دستور العمل» نامیده می شود، به شرح زیر تدوین می گردد:

فصل اول - تعاریف و کلیات و گستره شمول

ماده ۱- اصطلاحات مندرج در این دستور العمل در معانی مشروح زیر به کار می رود:

۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت آن بانک قرار دارد. در این دستور العمل شعبه بانک خارجی در ایران نیز در شمول مؤسسه اعتباری محسوب می شود؛

۳- اشخاص صغیر: کلیه اشخاصی که به حد بلوغ شرعی (اناث، ۹ سال تمام و ذکور ۱۵ سال تمام) نرسیده باشند؛

۴- اشخاص محجور: اشخاص محجور اشخاصی هستند که به موجب قانون از تصرف در اموال و حقوق مالی خود ممنوع می باشند. در این دستور العمل، اشخاص محجور مشتمل بر موارد ذیل است:

- اشخاص کمتر از (۱۸) سال تمام: شامل اشخاص صغیر و اشخاص بالغ غیررشید که رشد آنها از سوی دادگاه صالحه تشخیص داده نشده است؛

- اشخاص غیررشید و مجنون: شامل اشخاص غیررشید بالاتر از (۱۸) سال تمام و اشخاص مجنون که شناسه یکتای هویتی آنها به علت قرار داشتن در شرایط حجر، تعلیق شده است؛

۵- **نماینده قانونی:** هر شخصی که به موجب قانون، ولایت یا قیمومت شخص محجور را به عهده دارد

و یا به حکم دادگاه صالحه به عنوان قیم محجور منصوب شده است؛

۶- **رفع حجر:** وقوع هریک از شرایط زیر موجب رفع حجر است:

۶-۱- عبور از حد سنی (۱۸) سال تمام؛

۶-۲- دریافت و ارائه حکم رشد از دادگاه صالحه از سوی اشخاص بالغ کمتر از (۱۸) سال تمام؛

۶-۳- رفع تعلیق از شناسه یکتای هویتی اشخاص غیررشدید بالاتر از (۱۸) سال تمام و اشخاص

مجنون.

۷- **حساب سپرده:** حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و حساب سپرده سرمایه گذاری مدت دار اعم

از سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت عادی، سپرده سرمایه گذاری کوتاه مدت ویژه و سپرده سرمایه گذاری

بلندمدت؛

۸- **حساب مازاد:** حساب یا حساب هایی که پیش از تعداد مجاز حساب سپرده در این دستورالعمل و یا

سایر ضوابط ابلاغی توسط بانک مرکزی، در هر مؤسسه اعتباری افتتاح شده باشد؛

۹- **ابزار پرداخت:** انواع کارتهای فیزیکی یا مجازی و یا هر روش و ابزار غیرحضوری که مؤسسه

اعتباری در اختیار دارنده آن قرار می دهد و برای وی امکان دریافت، پرداخت و یا انتقال وجه را به شخص

دیگر فراهم می سازد؛

۱۰- **ابزار پذیرش:** دستگاهی فیزیکی یا سامانه ای الکترونیکی که می توان با استفاده از ابزار پرداخت

نسبت به انجام عملیات دریافت، پرداخت و یا انتقال وجه اقدام کرد؛

۱۱- **نقل و انتقالات الکترونیکی:** هرگونه عملیات بانکی که از طریق ابزارهای الکترونیکی انجام شود و

به ازای آن مبلغی از حساب سپرده مشتری نزد مؤسسه اعتباری به حساب ذینفع در آن مؤسسه اعتباری

یا مؤسسه اعتباری دیگر منتقل گردد؛

۱۲- **پرداخت:** هر نوع تراکنشی که به ازای آن، موجودی حساب سپرده شخص محجور نزد مؤسسه

اعتباری بدهکار می شود، از جمله پرداخت وجه نقد، انتقال وجه (واریز به)، خرید و پرداخت قبوض؛

۱۳- **درگاه پرداخت:** مجموعه ای از سخت افزار و نرم افزار که امکان انتقال اطلاعات بین یک ابزار

پذیرش یا مؤسسه اعتباری را فراهم آورد؛

۱۴- درگاه پرداخت غیر حضوری: به درگاه پرداختی گفته می شود که اخذ خدمات بانکی بدون مراجعه حضوری مشتری به متصدی مؤسسه اعتباری انجام می شود؛

۱۵- شرکت خدمات پرداخت: شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت که مجوز فعالیت خود را از بانک مرکزی دریافت کرده است؛

۱۶- شناسه یکتای هویتی: شناسه ای منحصر به فرد که برای هر یک از اشخاص حقیقی و حقوقی، اعم از ایرانی و خارجی تعیین و اختصاص داده می شود. شماره ملی اشخاص حقیقی ایرانی، شناسه ملی اشخاص حقوقی ایرانی و شناسه یکتای اشخاص خارجی، شناسه یکتای هویتی محسوب می شوند.

ماده ۲- گستره شمول این دستورالعمل منحصر به تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در مؤسسات اعتباری و الزامات اختصاصی مرتبط با آنهاست. ضوابط مربوط به چگونگی شناسایی اشخاص محجور و نماینده قانونی آنها، رویه های مربوط به ارائه خدمات بانکی به این اشخاص و موارد مشابه، تابع مقررات خاص خود می باشد.

ماده ۳- مؤسسه اعتباری که قصد ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور را دارد مکلف است سیاست ها، رویه ها و فرایندهای مشخص و شفافی را تهیه و پس از تصویب در هیأت مدیره، برای اجرا به واحدهای ذی ربط ابلاغ نماید. این سیاست ها، رویه ها و فرایندها علاوه بر لحاظ قوانین و مقررات مربوط، از جمله مفاد این دستورالعمل، باید متضمن ایجاد اطمینان کافی نسبت به عدم استفاده و بهره برداری از خدمات بانکی ارائه شده به اشخاص محجور توسط سایر اشخاص، از جمله نماینده قانونی اشخاص محجور، باشند.

ماده ۴- هیأت مدیره مؤسسه اعتباری مسئول نظارت بر مدیریت ریسک های مرتبط به ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور می باشد. هیأت مدیره مؤسسه اعتباری مکلف است از استقرار مدیریت ریسک اثربخش و تعیین مسئولیت های ارکان ذی ربط مؤسسه اعتباری حین ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور اطمینان حاصل نماید.

ماده ۵- مؤسسه اعتباری که ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور را در چارچوب اهداف و مدل کسب و کار خود تعیین نموده باشد مجاز است پس از تصویب هیأت مدیره و اخذ مجوز قبلی از بانک مرکزی، با اطلاع رسانی مقتضی از افتتاح حساب سپرده برای اشخاص محجور و نیز ارائه خدمات مبتنی بر حساب به آنها امتناع نماید.